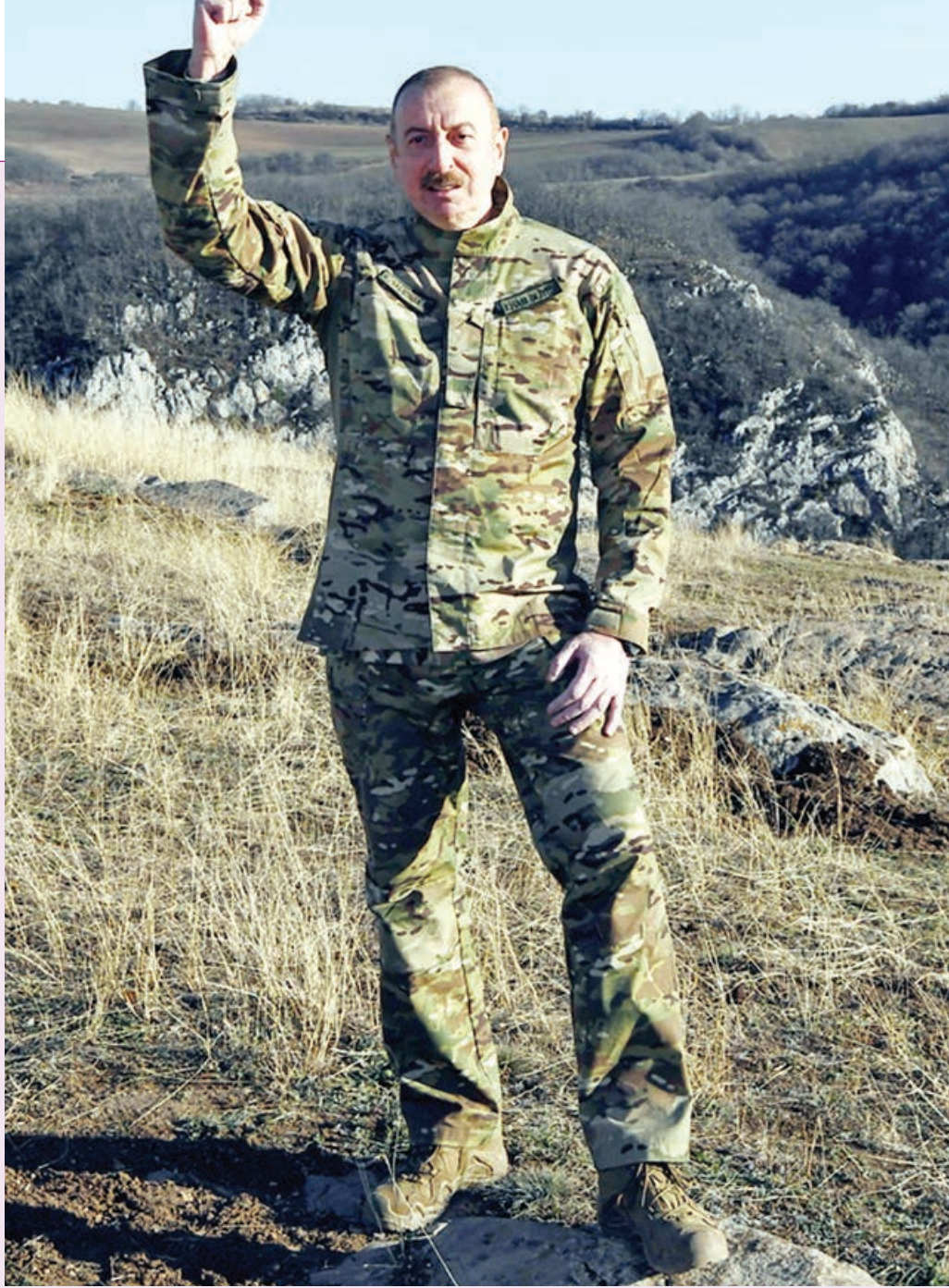




## Dünyanın qəbul etdiyi Zəfər yeni reallıqlar yaratdı



Bu, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də tam dəstəklənir

Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan tarixi ərazilərinin 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında qalması çağdaş dövrümüzün ən böyük ədalətsizliklərindən biri idi.

Torpaqlarımızın təxminən 20 faizi Ermənistan tərəfindən zəbt edilmişdi, bir milyondan çox azərbaycanlı öz dedə-baba yurdundan didərgin salınmış, qaçqın-köçkün həyatı yaşamaq məcburiyyətində qoyulmuşdu. Bütün bunlar sivil dünyanın gözü qarşısında baş versə də, dövlətlərin ərazi bütövlüyünün pozulmasının yolverilməzliyi ilə bağlı beynəlxalq konvensiyalar kobud şəkildə tapdalansa da, həmin sənədləri qəbul edən təşkilatlar susunluq, laqeydlilik, biganəlik nümayiş etdirirdilər, işğalçı öz adı ilə çağırmaqdan uzaq olurdular.

İlham Əliyev vasitəçilərin istəmədiyi ədaləti bərpa etdi

Ermənistanın işğal siyasətinə göz yumulması, ayrı-ayrı dövlətlər və təşkilatlar səviyyəsində biganəlik əslinde məqsədyönlü xarakter daşıyırdı. Məqsəd zaman ötdükcə Azərbaycanın işğalla barışdırılması, tarixi torpaqlarımızda erməni dövlətinin yaradılması olubdu. Lakin bu illər ərzində Prezident İlham Əliyev Azərbaycan torpaqlarında ikinci erməni dövlətinin yaradılmayacağını və ərazilərimizin işğaldan azad olunacağını daim bəyan edirdi. 2020-ci ilin Vətən müharibəsində isə İlham Əliyev öz vədini qətiyyətlə yerinə yetirdi, dövlət başçısı, Ali Baş Komandan kimi tarixi missiyasını layiqincə icra etdi.

Ardı 5-ci səh.

## Yolumuz Şuşayadır

Mədəniyyət paytaxtımıza - Zəfər qalasına müntəzəm avtobus reysləri başladı

44 günlük müharibə və 44 səmşin! Bunlar sadəcə rəqəmlər deyil, Şuşanın təmsalında bütün Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən, yeni tariximizdə xüsusi dəyər olan hadisələrin simvolik rəmzləri, başlanğıcları, döndür nöqtələridir.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində qəhrəmanlıqla döyüşən müzəffər ordumuz yurd yerlərimizi işğaldan azad etdi. 44 günlük savaşın əsas əməliyyatlarından biri isə Şuşa uğrunda oldu. Təsədüfi deyil ki, Şuşanın azad edildiyi gün təqvimə Zəfər günü kimi düşdü. Əsrlər boyu zəngin tarixi, mədəni və mənəvi irsimizin ünvanına çevrilən Şuşa qala-

Ardı 7-ci səh.

Vətən müharibəsi günlərində Azərbaycan beynəlxalq təzyiqlərlə üzleşdi. Erməni təəssübünü çəkənlər, dünya erməniliyi respublikamıza qarşı əsassız şəkildə ittihamlar səsləndirdilər. Hətta Fransanın rəsmi siyasi dairələri bu ölkənin ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrini olduğunu da unudular və Ermənistanın işğalçı siyasətini açıq şəkildə müdafiə etməyə qalxdılar. Müharibə günlərində BMT səviyyəsində də Azərbaycana qarşı təzyiqlərin edilməsinə cəhd göstərildi. Lakin Prezident İlham Əliyevin düşünülmüş və uğurlu diplomatiyası nəticəsində bu təşkilatda ölkəmizin milli maraqlarına zidd olan sənədin qəbul edilməsinə imkan verilmədi.

Beləliklə, 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Azərbaycan dövləti öz milli maraqlarını qətiyyətlə təmin etdi. Prezident İlham Əliyev beynəlxalq hüquqa söykənərək vasitəçilərin təmin edə bilmədiyi ədaləti müharibədə Ermənistanın məğlub edilməsi ilə bərpa etdi.

Beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın haqlı mövqeyinə şahidlik etdi

Vətən müharibəsi tamamilə yeni reallıqlar yaratdı. Bu reallıqlar Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə təsdiq olunmuş hüquqlarını bərpa etməsi, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması, Ermənistanın işğal siyasətinə birdəfəlik son qoyulmasıdır.

Ardı 5-ci səh.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 25-də İran İslam Respublikasının yol və şəhərsalma naziri, Azərbaycan-İran Hökumətlərarası Birgə İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Rüstəm Qasiminin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini videoformatda qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iranlı naziri salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi: - Hörmətli cənab nazir, hörmətli İran nümayəndə heyətinin üzvləri, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Mən çox şadam ki, sizin Azərbaycana



Ardı 2-ci səh.

## Vətən müharibəsindən sonrakı dövr bütün region üçün yeni imkanlar açacaq

səfəriniz azad edilmiş torpaqlardan başladı. Siz dünən İrandan birbaşa Füzuliyə, Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına təyyarə ilə gəlmisiniz, həm Füzulidə, həm Zəngilanda olmusunuz və biz bunu çox yüksək qiymətləndirik. Vətən müharibəsindən sonra regional əməkdaşlıq üçün çox gözəl imkanlar yarandı. Müharibədən sonra İran-Azərbaycan əlaqələri bu istiqamətdə daha da geniş vüsət almışdır. Regional əməkdaşlığın yaradılması üçün hazırda çox ümidverici 3-3 əməkdaşlıq platforması yaradılmışdır. Artıq birinci görüş keçirildi. Əminəm ki, bu görüşlər müntəzəm olaraq keçiriləcək və region ölkələrinin maraqlarını təmin edəcək.

## İlham ƏLİYEV: "Sizin sözlünüz, qətiyyətli addımlarınız, dövlətçiliklə bağlı gördüyünüz işlər bizim üçün çox əzizdir və nümunədir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 25-də İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçısı, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri Fatma Səttarovanın 100 illiyi münasibətilə ona Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə "İstiqlal" ordenini təqdim edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısına minnətdarlığını bildiren Fatma SƏTTAROVA dedi: - Azərbaycanımın, Azərbaycan Ordusunun qəhrəman oğlu, Ali Baş Komandan, 44 günün içində o boyda dağlıq yerləri, Qarabağı aldınız.

Ardı 2-ci səh.



## Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Fatma Səttarovanı 100 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, İkinci Dünya müharibəsi vətəranı Fatma Səttarovanı 100 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi "İnstagram" səhifəsində bununla bağlı paylaşım edib.

Paylaşımında deyilir: "Əziz Fatma xanım!

Sizi 100 illik yubileyiniz münasibətilə səmimi-qəlbən təbrik edirəm! Sizə ən xoş arzularımı çatdırıram! Sizin parlaq şəxsiyyətiniz və həyat yolunuz heyranlıq doğurur! Biz Sizi çox sevirik, Sizinlə fəxr edirik! Uca Tanrı Sizə bundan sonra da tükənmez enerji, gümrəhlik və nikbinlik dolu neçə-neçə illər bəxş etsin. Bu əlamətdar gündə Sizə və doğmalarınıza möhkəm cansağlığı, nurlu, xoş günlər və səadət arzulayıram!

Dərin hörmətlə, Mehriban"



## İlham Əliyev Volodimir Zelenski ilə telefonla danışdı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 25-də Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskiyə zəng edib.

Dövlətimizin başçısı Ukrayna Prezidentini ad günü münasibətilə təbrik edib, fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Təbrikə və xoş sözlərə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildiren Volodimir Zelenski Prezident İlham Əliyevin bu yaxınlarda ölkəsinə səfərini məmnunluqla xatırladığını qeyd edib. Azərbaycan Prezidenti səfər çərçivəsində göstərilən qonaqpərvərliyə görə Ukraynanın dövlət başçısına təşəkkür edib.

Telefon söhbəti zamanı gələcək ikitərəfli əlaqələrə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

## Ermənistanda hərbi xunta birdəfəlik sıradan çıxarılır

Ermənistanda baş verən son proseslər ölkədə yeni qarşıdurma mərhələsinin başladığını göstərir. Belə görünür ki, prezident Armen Sarkisyanın istefa verməsi ilə Nikol Paşinyan "Sarkisyan-Koçaryan" koalisiyasını tam şəkildə çökdürməkdə davam edir.

Hadisələrin inkişafı qarşıda mövcud hakimiyyətlə keçmiş hərbi xunta arasında sərt mübarizənin daha yüksək həddə çatacağını göstərir.

Xatırladaq ki, 2015-ci ildə baş tutmuş referendumla həyata keçirilmiş konstitusiyaya dəyişikliyinə əsasən, bütün əsas səlahiyyətlər baş nazirə verilmişdi.

Ardı 8-ci səh.

## Paşinyanla "Sarkisyan-Koçaryan" koalisiyası arasında siyasi mübarizənin növbəti mərhələsi başlayır

Armen Sarkisyanın istefası, ilk növbədə, keçmiş hərbi xunta ilə Paşinyan hökuməti arasında siyasi mübarizənin növbəti mərhələsidir ki, burada da Paşinyanın qalib gəldiyi ortadadır.



# Vətən müharibəsindən sonrakı dövr bütün region üçün yeni imkanlar açacaq



Əvvəli 1-ci səh.

Eyni zamanda, əminəm ki, yaxın gələcəkdə İran şirkətləri azad edilmiş torpaqlarda fəal işə başlayacaqlar. İqtisadiyyat Nazirliyinə müvafiq göstərişlər verildi, İran tərəfi ilə ikinci danışıqlar aparıldı və indi konkret nəticələr gözlənilir.

Siz azad edilmiş torpaqlarda olan dağıntıları dünən öz gözünüzle görmüşsünüz. Ermənistan işğal dövründə bizim bütün şəhərlərimizi, kəndlərimizi yerləyibsan edib. Ona görə bu böyük ərazidə - 10 min kvadratkilometrdən böyük olan ərazidə indi quruculuq işlərinə start

verildi, amma gördüyünüz kimi, bu, çox genişmiqyaslı bir işdir. Yüzlərlə şəhər və kənd, demək olar ki, yer üzündən silinib. Bərpa işlərinə start verildi və dediyim kimi, ümid edirəm ki, İran şirkətləri bu işlərdə fəal iştirak edəcəklər.

Siz dünən, eyni zamanda, Zəngəzur dəhlizinin yaradılması üçün aparılan işlərdə də tanış olmusunuz. Həm avtomobil yolu, həm dəmir yolu artıq uğurla inşa edilir və Ermənistan da biz müsbət xəbərlər alırdı. Ermənistan öz tərəfində də bu işlərə start verməyi planlaşdırır.

Bir sözlə, ümid edirəm ki, müharibədən sonrakı dövr bütün region üçün yeni im-

kanlar açacaq. Əlbəttə ki, İran İslam Respublikasının bu işlərə töhfəsi də çox önəmlidir.

Digər məsələlərə gəldikdə, Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizinin yaradılması, Xudafərin Su-Elektrik stansiyalarının inşa edilməsi, Astaracay üzərində körpünün inşa edilməsi - bütün bu və digər məsələlər dünən Şahin Mustafayevlə müzakirə olunub və hökumətlərinə komissiyaların inşasında olacaq.

Onu da bildirməliyəm ki, noyabrın sonlarında İran İslam Respublikasının Prezidenti cənab Reisi ilə keçirdiyim görüş çox uğurlu, əh-

miyyətli idi və İran-Azərbaycan əlaqələri üçün yeni imkanlar açır. Bu, əlaqələrimizin, dostluq, qarşılıqlı əlaqələrimizin yeni səhifəsinin açılması deməkdir.

Bir daha xoş gəlmisiniz. İranlı nazir Rüstəm QASIMI dedi:

- Allahın adı ilə. Cənab Prezident, mən Sizi salamlayıram və Sizə, Azərbaycan xalqına cənab Şahin Mustafayevlə müzakirə edilən və hökumətlərinə komissiyaların inşasında olacaq.

İran dövləti və İran xalqı adından şəxsən Sizə, Azərbaycan dövlətinə, Azərbay-

can xalqına ərazilərin geri qaytarılmasında əldə etdiyiniz uğurlar və bu müharibədə qazandığınız Qələbə münasibətilə təbrik çatdırıram. Qeyd etdiyiniz kimi, Sizinlə cənab Prezident Reisi arasında keçirilən görüş iki ölkə münasibətlərində yeni bir səhifə yaradacaq.

Biz dünən azad edilmiş əraziləri gördük, orada aparılan quruculuq və yenidənqurma işləri ilə yerində tanış olduq. Ümid edirəm ki, bu gün cənab Şahin Mustafayevlə və ələcə də Azərbaycan Respublikasının digər nazirləri ilə keçirəcəyiniz görüşlərdə iki ölkə arasındakı əlaqələr və müştərik layihələr barədə bir daha fikir mübadiləsi aparılacaq.

Onüçüncü hökumət, yeni, cənab İbrahim Reisinin prezidentliyi dövründə dövlətimiz bütün qonşu ölkələrlə, xüsusilə də mədəni, tarixi və ictimai bağları daha çox olan Azərbaycan Respublikası dövləti və xalqı ilə bütün sahələrdə əməkdaşlığı genişləndirmək niyyətindədir.

◆ ◆ ◆

Prezident İlham Əliyev İran dövlətinin başçısının salamına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını İran Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Söhbət zamanı ikitərəfli əlaqələrə dair müxtəlif məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

## İlham ƏLİYEV: "Sizin sözünüz, qətiyyətli addımlarınız, dövlətçiliklə bağlı gördüyünüz işlər bizim üçün çox əzizdir və nümunədir"



Əvvəli 1-ci səh.

Böyük qəhrəmanlıqdır. Azərbaycan xalqı Sizinlə fəxr edir, Allah qorusun. Siz camaata ruh verirsiniz. Siz camaata inam verirsiniz, Siz camaata ölkə qaytarırsınız, Siz Vətən qaytarırsınız, torpağımızı qaytarırsınız.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bu, bizim hamımızın qələbəsidir, Azərbaycan xalqının qələbəsidir.

Fatma SƏTTAROVA: Bəli, hamımızın, Azərbaycan xalqının qələbəsidir. Bəli, qələbəsidir, düzdür, o qələbənin rəhbəri lazımdır, o qələbəni qazanmaqdan ötrü rəhbər lazımdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bu qələbədə veteranların da payı çox olub. Siz hamımız üçün nümunəsiniz. Siz İkinci Dünya müharibəsində qəhrəmanlıq göstərmisiniz, böyük fədakarlıq göstərmisiniz. Ondan sonra da həmişə fəal olmusunuz. Sizi mən yüksək ordenlə təltif etmişəm.

Fatma SƏTTAROVA: Bilirəm, çox sağ olun, Allah razı olsun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bu, Azərbaycan dövlətinin ən ali ordenlərindən biridir, "İstiqlal" ordenidir. Siz buna layıqsınız. Çünki siz öz heyatınızla istiqlal ideallarımızı tərənüm etmişiniz və müstəqillik dövründə sizin fəallığınız, sizin sözünüz, qətiyyətli addımlarınız, dövlətçiliklə bağlı gördüyünüz işlər bizim üçün çox əzizdir və nümunədir.

Fatma SƏTTAROVA: Çox sağ olun, Sizə qurban olum.

Prezident İlham ƏLİYEV: Hər zaman sizinlə və digər veteranlarla 9 May Günündə görüşəndə biz Qarabağ haqqında danışırıq.

Fatma SƏTTAROVA: Bəli, ancaq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Qarabağ haqqında danışdıq və mən deyirdim ki, gün gələcək biz torpaqları azad edəcəyik, bax, gün gəldi.

Fatma SƏTTAROVA: Şükür, çox şükür.

◆ ◆ ◆

Sonra Prezident İlham Əliyev Fatma Səttarovaya "İstiqlal" ordenini təqdim etdi və ona möhkəm cənablığını arzuladı.

## Yüz yaşlı veteran Fatma SƏTTAROVA: "Azərbaycanlı olduğum üçün həmişə fəxr etmişəm"

"Mən ömrümü Vətənimə və xalqıma borcluyam. Yəni 100 il yaşasaydım, ömrümü xalqıma, Vətənimə, dövlətimə, dəhi Heydər Əliyevin oğlu Prezident İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya həsr edərdim. Bundan sonra da Vətənimə xidmət etməyə hazırım. Yubileyim münasibətilə keçirilən tədbirdə iştirak edənlərə mənə layiqli qiymət verdikləri üçün təşəkkür edirəm".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, İkinci Dünya müharibəsi veteranı Fatma Səttarova yanvarın 25-də anadan olmasının 100 illik yubileyi münasibətilə Respublika Veteranları Təşkilatında keçirilən tədbirdə jurnalistlərə müsahibəsində bildirib.

Yubilyar göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıq edərək deyib: "Tədbirdə çıxış edənlərə qulaq asdıqca keşməkeşli ömrümə, çəkdiyim əziyyətlərə, heyatımın seç ilini İkinci Dünya müharibəsində çətinliklərə

sərf etməyimə belə yüksək dəyər verildiyi üçün qürur duyurdum. O vaxt 15 respublikadan ibarət ümumi bir Vətən - vahid Sovet İttifaqı vardı. Azərbaycan qızı kimi müharibədə şücaət göstərərək, xalqıma alnıaçıq xidmət edərək Vətənimə layiqincə təmsil etdim. Bu sınaqdan üzünə çıxdım. İkinci Dünya müharibəsi zamanı yarıllara ilk yardım göstərmişəm və azərbaycanlı olduğum üçün həmişə fəxr etmişəm.

Yaşasın Azərbaycan Respublikası. Yaşasın Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevə. Yaşasın xalqım".

Fatma Səttarova hər zaman veteranların qayğısına qalan, onların ehtiyacları ilə maraqlanan Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə dərin ehtiramla anıb. O, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin veteranlara yüksək diqqət və qayğı siyasətini uğurla davam etdirən Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və xanımı, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya veteranlar adından dərin minnətdarlığını bildirib.

## "Azərbaycan-İran əməkdaşlığında əsas sahələrdən biri də nəqliyyat-tranzit sektorudur"

Azərbaycan ilə İran arasında çoxşaxəli əməkdaşlıq mövcuddur. Nəqliyyat-tranzit sektoru bu istiqamətdə ən öncül sahələrdən biri hesab olunur. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu yanvarın 24-də jurnalistlərə açıqlamasında İran nümayəndə heyəti il birgə Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə səfər edən Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev deyib.

Şahin Mustafayev bildirib ki, İranın nümayəndə heyəti Tehran, Azərbaycan nümayəndə heyəti isə Bakıdan birbaşa Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına gəlib. "Biz birlikdə işğaldan azad olunan ərazilərə səfər etdik. Qonaqlar ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri öz gözələri ilə gördülər. Nümayəndə heyətinə məlumat verildi ki, düşmən 30 ilə yaxın bir müddətdə şəhər və

kəndlərimizi vəhşicəsinə dağıdıb, bütün infrastruktur, avtomobil və dəmir yolları məhv edilib".

Baş nazirin müavini deyib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin əsas prioritetini işğaldan azad olunan ərazilərin bərpası təşkil edir. "Qonaqlar işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasının necə sürətlə həyata keçirilməsinin şahidi oldular. Gördülər ki, çox qısa müddətdə Füzulidə hava limanı inşa olunub. Zəngilanda yeni hava limanı tikilir. Onlara məlumat verildi ki, Laçında da hava limanının qalası həyata keçirilir. Qonaqlar Zəngəzur neqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan, Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərindən keçən Horadiz-Ağbend avtomobil magistralının tikintisi ilə tanış oldular. Diqqətə çatdırıldı ki, bu infrastruktur layihələri gələn ilin sonunadək başa çatacaq".

## "Azad olunmuş ərazilərdə həyata keçirilən layihələrdə İran şirkətlərinin də iştirakını istəyirik"

"Biz işğaldan azad olunmuş Azərbaycan ərazilərində həyata keçirilən layihələrdə İran şirkətlərinin də iştirakını istəyirik".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu yanvarın 24-də Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə səfər edən İranın yol və şəhərsalma naziri, İran-Azərbaycan Hökumətlərarası Birgə İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Rüstəm Qasemi jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

İranlı nazir ölkəsinin Azərbaycan Respublikası ilə bütün sahələrdə əlaqələrin inkişafında maraqlı olduğunu deyib: "Biz dostlarımızın dəvəti ilə Azərbaycan Respublikasına gəlmişik. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə görülən işlərlə, çəkilən dəmir və avtomobil yolları ilə tanış olduq. Azərbaycan ərazilərində yenidən qurulmasında böyük işlər görür. İran İslam Respublikası qonşu ölkələrlə, xüsusən Azərbaycan Respublikası ilə bütün sahələrdə əlaqələrin inkişafında maraqlıdır".

## Baş nazir Əli Əsədov Belarusun Baş naziri ilə telefonla danışdı

Yanvarın 25-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ilə Belarus Respublikasının Baş naziri Roman Qolovçenko arasında telefon danışığı olub.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, telefon danışığı zamanı Azərbaycan-Belarus dostluq münasibətlərinin müxtəlif sahələrdə inkişafı üçün qiymətləndirilib, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub.



## Astaracay üzərində tikiləcək avtomobil yolu körpüsünün təməlqoyma mərasimi keçirilib

Yanvarın 25-də İran İslam Respublikasının yol və şəhərsalma naziri, Azərbaycan-İran Hökumətlərarası Birgə İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Rüstəm Qaseminin ölkəmizə səfəri çərçivəsində Astaracay üzərində tikiləcək avtomobil yolu körpüsünün təməlqoyma mərasimi keçirilib.

Mərasimdə Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev, İran İslam Respublikasının yol və şəhərsalma naziri Rüstəm Qaseminin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətləri iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev jurnalistlərə verdiyi müsahibəsində İran-Azərbaycan münasibətlərinin yüksələn xətlə inkişaf etdiyini bildirdi. Qeyd edib ki, ölkələrimiz arasında əlaqələrin əsas istiqamətlərindən biri nəqliyyat-tranzit sahəsidir. Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizi fəallıq göstərir.

Astaracay üzərində yeni avtomobil yolu körpüsünün tikintisinin İran-Azərbaycan sərhədində yaranan ticarətlərin qarşısını alacağı qeyd edən Ş. Mustafayev yeni körpünün tikintisinin bu ilin sonuna qədər başa çatacağını söyləyib. Ş. Mustafayev həmçinin deyib: "Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizinin iki komponenti var. Onlardan biri dəmir yolu. Dəmir yolu körpüsü bir neçə il əvvəl tikilib istifadəyə verilib. Hazırda həmin körpü üzərində dayanmışdır. Astarada daha bir körpü inşa edilir.



Onun da inşası bu ilin sonunadək yekunlaşacaq. Digər komponent isə avtomobil yoludur. Bildiyiniz kimi, avtomobil yolu körpüsü ötən əsrin 50-ci illərində inşa edilmişdi, köhnə idi. Həm də bu körpüdə tıxaq olurdu. Tıxaq nəqliyyat axınının sürətini aşağı düşməsinə səbəb olur və səmərəliliyə mənfi təsir göstərirdi. Ona görə də hər iki ölkənin hökuməti yeni körpünün tikilməsinə qərar verdi. Bu gün olduğu kimi, İranlı həmkarımızla birlikdə körpünün təməlini qoyduq, yeni körpü inşa ediləcək".

Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizinə çox böyük tələbatın olduğunu vurğulayan Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev Rusiya sərhədində də sərhəd-keçid məntəqələrinin genişləndirilməsi üçün bir sıra işlər görüldüyünü, hər iki sərhədə bu problemlərin aradan qaldırılmasının Şimal-Cənub dəhlizi vasitəsilə yuxarıdakı məqsədi artıracağını diqqətə çatdırdı.

Astaracay üzərində tikiləcək körpünün yaradacağı imkanlardan söz açan Ş. Mustafayev bildirdi ki, pandemiya dövrünün iki il sürməsi ölkələr arasında ticari əlaqələrdə zər-

"Sellülyar səyyar rabitə sistemlərinin inkişaf etdirilməsində və onlardan istifadə olunmasında əməkdaşlıq haqqında 1997-ci il 17 yanvar tarixli Sazişə dəyişikliklər edilməsi barədə Protokol"un təsdiq edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin 1 hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

Müstəqil Dövlətlər Birliyi Hökumət Başçıları Şurasının Astana şəhərində keçirilmiş 2018-ci il 2 noyabr tarixli iclasında imzalanmış "Sellülyar səyyar rabitə sistemlərinin inkişaf etdirilməsində və onlardan istifadə olunmasında əməkdaşlıq haqqında 1997-ci il 17 yanvar tarixli Sazişə dəyişikliklər edilməsi barədə Protokol" Azərbaycan Respublikasının ona dair qeyd-şərti ilə təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,  
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2021-ci il

## "Bakı-Naxçıvan-Bakı" avtobuslarının gündəlik sayının artırılması müzakirə edilib



İran İslam Respublikasının yol və şəhərsalma naziri Rüstəm Qasiminin ölkəmizə səfəri çərçivəsində Azərbaycan və İran nümayəndə heyətləri arasında görüş keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan tərəfindən Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev, rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev və digər səlahiyyətli şəxslər iştirak ediblər.

Görüşdə "Bakı-Naxçıvan-Bakı" müntəzəm avtobus marşrutunda işləyən avtobusların gündəlik sayının artırılması, İran ərazisindən tranzit olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasına və geriyyə hərəkət edən Azərbaycan avtodaşıyıcılarına təbii olunan vergilərin azaldılması, İran ərazisindən keçən zaman avtonəqliyyat vasitələrinə yanacaq çenində olan yanacaqın hər bir litrə təbii olunan rüsumun ləğv edilməsi və avtomobil nəqliyyatı üzrə digər aktual məsələlər müzakirə olunub.

Eyni zamanda, Astaracay çayı üzərində yeni avtomobil yolu körpüsünün tikintisi üzrə praktiki işlərə başlanılması və Astara Terminal Kompleksində görülən işlərin intensivləşdirilməsi barədə razılığa gəlinib.

Görüşdə Astaracay çayı üzərində yeni avtomobil yolu körpüsünün tikintisi ilə bağlı yaradılmış birgə İşçi Qrupunun ötən ilin dekabrın 7-də keçirilmiş birinci iclasının Protokolu imzalanıb. Protokolu Azərbaycan tərəfindən rəqəmsal və nəqliyyat nazirinin müavini Rəhman Hümətov, İran tərəfindən isə yol və şəhərsalma nazirinin müavini Xeyrullah Xademi imzalayıblar.

Görüşdən sonra Azərbaycan və İran nümayəndə heyətləri görüşün işləri yerində tanışlıq məqsədilə Astara şəhərinə yola düşüblər.





Yanvarın 25-də YAP Mərkəzi Aparatında Yeni Azərbaycan Partiyasının və Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi inkişafında qadın sahibkarlığının rolu" mövzusunda konfrans keçirilib.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları YAP Mərkəzi Aparatının foyesində təşkil olunmuş sahibkar qadınların əl işlərindən ibarət sergi ilə tanış olublar.

Tədbir Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Sonra torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi birdeqiqlik sükutla yad edilib.

Konfransda açılış nitqi ilə çıxış edən YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov bildirdi ki, qüdrətli ordu, güclü iqtisadiyyat, beynəlxalq arenada önəmli mövqe, müstəqil xarici siyasət və qalib ölkə - bunlar tarixinin ən güclü dövrünü yaşayan Azərbaycanın bugünkü realıqlarıdır. Prezident İlham Əliyev ata vəsiyyəti-ni şəərəflə yerinə yetirdi, xalqına, məcburi köçkünlərə verdiyi sözə sahib çıxdı, güclü Azərbaycan yaradaraq düşməni onunla heşablamağa vadar etdi. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa edən müdrik lider, böyük strateq, qalib sərkərdə kimi adını əbədi olaraq tarixə yazdırdı. "Azərbaycan xalqı hazırda tarixi ədalətin bərqərar olduğu, xalqımızın qürur mənbəyini gücləndirdi, millətin və dövlətin bir yurdu kimi birləşdiyi şəraitdə, qələbəmizin siyasi cəhətdən möhkəmləndiyi və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa işlərinin vüsət aldığı şəərəflə bir dövrdə yaşayır. Belə bir dövrdə Azərbaycanımızın qüdrətini və gücünü daha da artırmaq, milli sərvətlərindən səmərəli istifadə etmək, yeni reallıqlar şəraitində məhsuldar iqtisadi inkişaf və tərəqqi modeli formalaşdırmaq və inkişaf etdirmək vacib şərtlərdəndir. Artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yeni idarəetmə institutunun yaradılması ilə bağlı mühüm addımlar atılıb. Yeni dövrün reallıqlarına uyğun inkişaf strategiyası müəyyənləşib. Artan iqtisadi gücümüzü Azərbaycana Cənubi Qafqazın və ətraf regionların iqtisadiyyatını dəyişdirməyə qadir böyük layihələrin təşəbbüs-karı olmaq imkanı vermişdir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin 2 fevral 2021-ci il tarixli sərəncamı ilə "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişaf dair Milli Prioritetlər" in təsdiq edilməsi də yeni strateji dövrdə qarşımda dayanan məqsədlərə nail olmaq, bunun üçün uyğun siyasət və islahatlar çərçivəsini formalaşdırmaq məqsədini daşıyır. Müdrik siyasət nəticəsində Azərbaycanın regionda iqtisadi rolu yüksəlmiş, xarici təsirlərə davamlı və müstəqil dövlət kimi suverenliyinin bərpasına möhkəm zəmin yaranmışdır. Bu nailiyyətlər torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyünün bərpası ilə nəticələnən tarixi Qələbəyə transformasiya olundu. Əldə edilmiş Qələbə qarşısında illərdə sistemli və davamlı islahatlarla yeni imkanlara çevriləcək. Həyata keçirilən sosial-iqtisadi quruculuq və ərazi bütövlüyünün təmini üzünməddətli dövrdə Azərbaycanın daha keyfiyyətli inkişaf mərhələsinə keçməsinə, sürətlə inkişaf edən, yüksək rifahə malik lider dövlət olmasına möhkəm əsaslar yaratmışdır".

YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin 7 iyul 2021-ci il tarixli fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsünü təsdiqlənmiş, yeni iqtisadi rayonlaşma prinsipi bütövlükdə ölkənin bütün ərazisi boyunca iqtisadi fəallığın artırılmasına və dövlət investisiyalarının səmərəliliyinin yüksəldilməsinə, ölkə regionlarında sahibkarlığın və biznesin inkişafına, sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsinə, yaşayış şəraitinin daha da yaxşılaşdırılmasına əlavə imkanlar formalaşdıracaqdır. Digər tərəfdən, iqtisadi rayonlaşmanın yenilənməsi və yeni iqtisadi rayonların yaranması Vətən müharibəsində qazanan Zəfərdən sonra formalaşmış obyektiv reallıqların özündə əks etdirilib. Dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən iqtisadi rayonların yeni bölgüsünün təsdiqlənməsi, Azərbaycan torpaqlarının tarixi adlarının bərpası bir sıra ciddi siyasi məsələlərə verilmiş baxımından da xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Atılan bu kimi addımlar "Qarabağ Azərbaycanıdır" sərəncamı növbəti rəsmi ifadəsi hesab edilə bilər. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yaradılması dünya səviyyəsində də Azərbaycanın strateji rolu bir neçə bəş artırır, iki yeni iqtisadi rayonun qurulub inkişafı strateji hədəflərin olması, Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə türkdilli dövlətlərin integrasiyasının sürətləndirilməsi, Qərblə Şərqlə, Şimalda Cənub ətrafında yuxarıda qeyd edilən intensivliyinin artırılması, beynəlxalq ticarət əməliyyatlarının genişləndirilməsi, neçliyyat və logistika sektorunun əhəmiyyətli səviyyədə inkişaf etdirilməsi sayəsində ölkəmizin rəqabət qabiliyyətini, həm də siyasi və iqtisadi qüdrətini dəfələrlə artırmasına real potensial formalaşacaqdır.

Vurğulanıb ki, yaxın dövrdə biz qürurla müstəqil Azərbaycanımızın yeni yaradılan iqtisadi rayonlarının güclü inkişafının şahidi olacağıq. İşğaldan azad olmuş ərazilərin dirçəldilməsi və yüksək texnologiyalar əsasında, o cümlədən "ağıllı" texnologiyalar bazasında müasir kəndlərin salınması, şəhərlərin yenidən qurulması bu bəlgədə təkcə ölkəmizdə yox, dünyada dinamik və sürətlə inkişaf edən bir diyara çevirəcəkdir. Rəsmi açıqlamalara görə, yaxın zamanlarda Qarabağ ərazilərinə Böyük Qayıdışa başlanılacaq, regionun daimi sakinlərinin özlərini ata-baba torpaqlarına döndürməyə start veriləcəkdir. Bu, müasir Azərbaycan tarixinin ən mühüm tarixi hadisəsidir. Bununla Azərbaycanında otuz il müddətində davam etmiş məşəqqətli qaçqıncılıq həyatına, nəhayət ki, son qoyulmuş prosesi başa çatdıracaq. Bu gün iqtisadi rayonların dayanıqlı və dinamik inkişafı üçün iqtisadi fəallıyyətin modeləşdirilməsi və sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi əsas vacib istiqamətlərdən biridir. Fərəhlə qeyd etmək olar ki, işğaldan azad olan ərazilər zəngin iqtisadi potensiala malikdir və bu ərazilərin bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatına integrasiyası əsasında yaradılacaq yeni iqtisadi dəyər Azərbaycan dövlətinin ərazilərini bərpası üçün çəkdiyi bütün maliyyə xərclərini dəfələrlə üstələyəcəkdir.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri deyib ki, işğaldan azad edilən ərazilərdə yaradılacaq əlverişli biznes mühiti, mikro, kiçik və orta sahibkarlığın formalaşması qeyri-neft sektorunun dinamik inkişafına əsaslı təkan vermiş



# YAP Mərkəzi Aparatında "Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi inkişafında qadın sahibkarlığının rolu" mövzusunda konfrans keçirilib

olacaq və nəticədə idxalı əvəz edən məhsulların yerli istehsalı hesabına həcmi və çeşidi artırılacaq yanaşı, ixracçılıq məhsullarının istehsalı da artacaqdır. Həmin ərazilərdə sahibkarlığın müxtəlif mülikiyyət formalarında geniş səbəkasının yaradılması üçün kifayət qədər xammal və enerji resursları da mövcuddur. Müasir texnika və texnologiya ilə təchiz edilən, İKT-dən, yerli xammal, enerji və digər resurslardan səmərəli istifadə etməyə imkan olan müxtəlif fəallıyyət sahələri üzrə sahibkarlıq subyektlərinin yaradılması regionun dinamik sosial-iqtisadi inkişafına, fəal məşğulluğun, eləcə də özünüməşğulluğun yüksək səviyyədə təmin edilməsinə imkan yaratmış olacaqdır. Bu eməlini də maddi bazasını işğaldan azad edilən ərazilərin təbii ehtiyatları, sosial-iqtisadi bazasını isə - öz doğma yurdlarına qayıdan fədakar və məğrur insanlar təşkil edəcəkdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Şərqi Zəngəzura, Laçında və Kəlbəcərdə, Qubadlıda, Zəngilanda və Cəbrayılda təməllərini atdığı hava limanları, yaşayış məskənləri, tunellər, yollar, Ağdamda yaradılacaq Sənaye Parkı, Cəbrayılda inşasına başlanmış "KamAz" Regional Xidmət Mərkəzi, Araz Vadisi Iqtisadi Zonası, Kəlbəcərdə məskunlaşmış heyvandarlıq və arıçılıq təsərrüfatları Qarabağın müasir həyatının reallıqlarıdır. Bütün bunlar hamı də yeni iş yerləri, daimi məşğulluq sahələridir. Cəbrayıl rayonunda akademik Mehdi Mehdiyə adına tam orta məktəbin və rayon mərkəzi xəstəxanasının təməlləşmə mərasimlərinin keçirilməsi regionda sosial sahənin də infrastrukturlarının yaradılmağa başladığını nəzərə çarpdırır.

"30 il ərzində erməni vandalları tərəfindən darmadağın edilən əraziləri, daşınmaz əmlakı, maddi və mənəvi sərvətləri qısa müddətdə bərpa etmək o qədər də asan olmayacaqdır. Amma onu da əminliklə söyləmək olar ki, xalqımız üçün 30 illik həsrətə son qoyan, öz cəsarəti, uzaqgörən siyasəti, diplomatik bacarığı və qətiyyəti ilə doğma Qarabağımızın işğaldan azad edilməsinə təmin edən ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi və Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin birinci müavini Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə dəstəyi ilə çətin və olduqca mürəkkəb sosial-iqtisadi problemlər də qısa müddət ərzində öz müsbət həllini tapacaqdır. Azərbaycanın dövlət məsələçiliyi ölkəmizin hər bir vətəndaşı, bizim hər birimiz üçün ən böyük sərvətlərdən biridir. Bizlərin və gələcək nəsillərin qarşısında duran başlıca vəzifə isə həmin resurslardan qənaətlə istifadə etməklə Qarabağın dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək, həmin ərazilərin bərpası işində yaxından iştirak etməkdir. Ölməmiş ki, bu sərvəti qoruyub saxlamaq, daha da zənginləşdirmək üçün hər kəs öz üzərinə düşən vəzifəni layiqincə yerinə yetirəcəkdir", - deyə Tahir Budaqov vurğulayıb.

Çıxış edən Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova bildirdi ki, ölkə əhalisinin yarısnı təşkil edən qadınların iqtisadi fəallığının artırılması, idarəetmə və qərarların qəbulu prosesinə cəlb olunması mühüm məsələdir. Qadınların özünü realizə etməsi üçün şəraitin yaradılması, iş və ailə həyatı arasında balansın qorunması həm də davamlı iqtisadi artımı təmin edir. Bu həm də dövlətimizin iqtisadi cəhətdən güclənməsinə deməkdir. Bunun üçün dövlət qurumları ilə yanaşı, müxtəlif qadın təşkilatları, özəl strukturlar, qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən davamlı işlər görülür. Hazırda qadınlarımızın cəmiyyətin bütün sahələrinə daha fəal cəlb edilməsi üçün yeni perspektivlər, reallıqlar yaranıb.

Onun sözlərinə görə, dünyada yaranmış mürəkkəb ictimai-siyasi və iqtisadi vəziyyət, eyni zamanda pandemiya və Qələbə ilə başa çatan Vətən müharibəsi fonunda Azərbaycan müstəqil dövlət olaraq ciddi islahatlar aparıb və bu gün dünyanın inkişaf etmiş nüfuzlü ölkələrindən birinə çevrilib: "Prezident İlham Əliyev tərəfindən imzalanmış sənədlər, qəbul edilmiş qərarlar sahibkarlığın inkişafına çox böyük dəstəkdir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi təşəbbüsü ilə həyata keçirilən sosial layihələr də qadın sahibkarlığının, xüsusilə həssas qrupdan olan qadınların arasında sahibkarlığın inkişafına müsbət təsir göstərir. Bu isə sosial-iqtisadi inkişafın, o cümlədən məşğulluğun təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizdə qadınların əmək hüquqları və sahibkarlıq fəallıyyəti ilə bağlı güclü qanunvericilik bazası mövcuddur. Lakin müasir dövrün çağırışları, ölkənin qarşısında dayanan vəzifələr bu sahədə dəyişiklikləri zəruri edir".



Parlamentin komitə sədri diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan qadınları ister pandemiya, istərsə də müharibə dövründə bütün sahələrdə aktiv iştirak edirlər: "Sahibkar qadınlarımız pandemiya zamanı həssas ailələrə, Vətən müharibəsi zamanı orduya, erməni terrorundan əziyyət çəkən insanlara kömək edirdilər. Azərbaycan Qadın Sahibkarlar Assosiasiyası qısa müddət ərzində sahibkar qadınlarımızın daha da inkişaf etməsinə töhfə verib. Prezident İlham Əliyev çıxışlarında qeyd edir ki, ölkə iqtisadiyyatının gələcək inkişafı sahibkarlığın inkişafında sosial sahənin də infrastrukturlarının yaradılmağa başladığını nəzərə çarpdırır. Əlbəttə ki, sahibkarlıq fəallıyyəti göstərmək hər kəsdən bilik, təcrübə, əmək və satış bazarında yer tutmağı, rəqabətə davamlı olmağı tələb edir. Bu mənada dövlət hər bir sahibkar, o cümlədən qadın sahibkarlar üçün xüsusi dəstək proqramları həyata keçirir. Yaradılmış vəziyyətdə maksimum istifadə etmək lazımdır. Ancaq eyni zamanda qarşıya çıxan çətinlikləri də müəyyən etmək və onların aradan qaldırılması istiqamətində işləri daha da gücləndirməliyik. Bu gün sahibkar qadınlarımızın iqtisadi fəallığına, qazilər və onların ailələrinə, əil qadınlarına və digər həssas qrupdan olan qadınlara dəstək olulur".

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP İdarə Heyətinin üzvü Bahar Muradova çıxışında bildirdi ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Şərqi Zəngəzur və Qarabağ iqtisadi rayonlarının yaradılması tarixi ədalətin bərpası ilə yanaşı, regionda yaranmış yeni reallıqların obyektiv nəticəsi kimi qəbul edilir. Onun sözlərinə görə, işğaldan azad edilmiş 10 min kvadratkilometr ərazinin bütün resursları ilə birgə ölkəmizin iqtisadi və təsərrüfat döviyyəsinə qəbul olunmasının əhəmiyyəti xüsusi vurğulanmalıdır. Bu həm ölkəmizin qüdrətli bir dövlətə çevrilməsi istiqamətində "2030 gündəliyinin" iqtisadi-sosial əsaslarının daha da möhkəmlənməsinə, milli və iqtisadi təhlükəsizliyimizin xeyli güclənməsinə töhfə verməklə yanaşı, bölgədə sülhün təmin olunması üçün də münbit şəraitin formalaşmasının təminatlarından biri kimi çıxış edir. Hazırda "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illər üzrə bərpası və dayanıqlı inkişaf Dövlət Proqramı" layihəsi üzərində iş gedir. Məlumdur ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi cəmiyyətləri həm daxili, həm də xarici investisiya yatırımı üçün geniş perspektivlər açıq. Müvafiq dövlət orqanları bu istiqamətdə müariciyətlərini qeyri-adekvat və təhlili bərdə ictimaiyyəti məlumatlandırır. Həmçinin işğaldır münbit əhəmiyyəti dərəcədə yaxşılaşdırılması yönündə ciddi addımlar atılmaqdadır. Özel sektor, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın, o cümlədən qadın sahibkarlığının iqtisadi artımı və məşğulluğun başlıca mənbəyinə çevrilməsi üçün münbit şərait var.

Dövlət Komitəsinin sədri qeyd edib ki, qadınların idarə etdiyi biznes subyektlərinin gücləndirilməsi sahəsində son illər Azərbaycan hökuməti və beynəlxalq təşkilatların səmərəli əməkdaşlığı nəticəsində xeyli irəliləyiş əldə edilib. "Düşünürəm ki, qadın sahibkarlarımız Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında yerləşdiriləcək əhali qrupları ilə onların yeni şəraitdə məskunlaşması prosesinə cəlb oluna bilərlər. İlk olaraq hazırda fəallıyyət göstərən sahibkarlar artıq məskunlaşma üçün hazır olan Zəngilanın Ağalı kəndi və Ağdamda məskunlaşacaq sakinlərin tələbatına uyğun layihələr həyata keçirilməlidir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında ailə təsərrüfatlarının yaradılması qadın sahibkarlar üçün vacib gündəlik ola bilər. Təmsil etdiyimiz Dövlət Komitəsinin qadın sahibkarlığının inkişafı və təşkilatlanmasında iştirakını qeyd edərək

bildirirəm ki, bu istiqamətdə fəallıyyətimizi bundan sonra da davam etdirəcəyik. Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyasının bu mövzuda tədbirlər keçirməsini də çox əhəmiyyətli hesab edirəm", - deyə B.Muradova vurğulayıb.

Konfransda çıxış edən Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov bildirdi ki, bu gün iqtisadi və sosial inkişafın səmərəliliyinə nail olmaq, iqtisadi inkişaf və yüksəlişdən bəhrələnmək üçün cəmiyyətdə olan qadınların məvduq potensial imkanlarından istifadə olunması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Ölkə iqtisadiyyatının inkişaf prioritetləri və milli xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, KOBİA qadın sahibkarlığının inkişafını təşviq etmək, kiçik və orta sahibkarlar arasında qadınların sayının daha da artması üçün müvafiq tədbirlər həyata keçirir. KOBİA olaraq, biz bu və ya digər tədbirlərin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında da ehtat etməsinə maraqlı olmaqla yanaşı, həmin bölgələrdə qadın sahibkarlığının inkişafı üçün müvafiq dəstəyini göstərməsinə hər zaman hazırız.

O.Məmmədov qeyd edib ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yaradılması fonunda qadın sahibkarların iştirakı ilə bu cür tədbirlər və müzakirələr iştirakı vacibdir: "Düşünürəm ki, bugünkü tədbirin təşkilatçı qadın sahibkarların Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda biznes təşəbbüslərini reallaşdırılması üzrə mövcud vəziyyətin öyrənilməsi, qadınların təkliflərinin dinlənilməsi və onların sözügedən iqtisadi rayonlarda sahibkarlıq fəallıyyətinin təşviqi baxımından əhəmiyyətli olacaq. Sevindirici haldır ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə biznesin qurulmasına maraq göstərən qadın sahibkarlarımız da var. Bu günədək işğaldan azad edilmiş ərazilərdə biznes qurmaq istəyən sahibkarlardan KOBİA-ya daxil olan 980 müraciətdən 42-si qadın sahibkarlara aiddir ki, onların da 24-ü investisiya layihələri, 18-i isə digər iş və xidmətlərin həyata keçirilməsinə aiddir. Biznes qurmaq istəyən qadın sahibkarların təqdim etdikləri layihələrin 10-u ticarət və xidmət, 10-u sənaye, 6-si kənd təsərrüfatı, 6-si turizm, 4-ü tikinti işləri, 2-si təhsil, 1-i isə səhiyyə sahələri üzrə olub. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi və sosial inkişafında səmərəliliyi nail oluması, iqtisadi inkişaf və yüksəlişdən bəhrələnmək üçün qadın sahibkarların rolunu önəmli hesab edirik. Son illərdə qadın sahibkarların sayının artması sözügedən ərazilərdə məşğulluğun inkişafına yardım edəcəkdir. Bildirmək istərdim ki, regionlarda, o cümlədən Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında qadınların sahibkarlıq fəallıyyətinə cəlb edilməsi, onların bilik və bacarıqlarının artırılması, biznes planlarının hazırlanması, onların maliyyə resurslarının çıxışında dəstək göstərilməsi və bu kimi istiqamətlərdə zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi KOBİA tərəfindən müvafiq dəstək göstəriləcəkdir".

Konfransda çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov bildirdi ki, ölkəmizdə güclü sahibkarlıq orduyu formalaşdırılıb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında özel sektor mühüm rol oynayır. Ötən il ÜDM artımı 5.6 faiz həcmində olub. Bu artımlar daha çox qeyri-neft sektorunun inkişafı hesabına baş verib. Ötən il qeyri-neft sektorunda 7,2 faiz artım baş verib. Qeyri-neft sənayesi isə 19 faizə yaxın artıb.

Nazir müavini qeyd edib ki, inklüziv inkişafın təməl prinsiplərindən əməl olunması ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin ana xəttidir. O bildirib: "Öksər ölkələrdə iqtisadiyyatda tənəzzül baş versə də, Azərbaycan iqtisadiyyatında artım baş verdi. Bu

nun səbəbləri pandemiya ilə əlaqədar məcburi məhdudiyətlərin yumşaldılması, pəy-vəndəmə, sahibkarlara dəstək proqramı olub. Yeni iqtisadi şəraitə uyğun olaraq həyata keçirilən islahatlar, kölgə iqtisadiyyatı ilə mübarizədə həyata keçirilən tədbirlər və digər beynəlxalq təcrübədə təsdiqini tapmış mexanizmlər nəticəsində Azərbaycanda sahibkarlar ordusu formalaşdı. Bu gün Qarabağda quruculuq prosesi gedir. Bu gün bu iqtisadi potensial olmasaydı, bu proses çox çətin olardı. Özel sektorun quruculuq prosesinə cəlb edilməsi bu işlərin sürətlə həyata keçirilməsinə zəmin yaradır. Bu gün ölkəmizdə sənayeləşmə prosesi gedir, bu, bölgələrin inkişafında mühüm rol oynayacaq. Bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcək. Təşəbbüs-kar qadın sahibkarlarımızın azad edilmiş ərazilərə bağlı müraciətləri, layihələri dəyərləndiriləcək və müvafiq dəstək göstəriləcək. Bu istiqamətdə görüləsi işlərimiz çoxdur və hər birimiz ilə etməliyik ki, bütün sahələrdə innovativliyi təmin etməklə həyata keçirdiyimiz işlərin səmərəliliyini artıraraq, işğaldan azad olmuş ərazilərimizdə normal həyat şəraitini bərpa etməklə yanaşı, həmin əraziləri nümunəvi, əhəlimiz və turistlər üçün cəlbəddi bir bölgəyə çevirək".

Kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Qədimova isə çıxışında bildirdi ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonalarında aparılan quruculuq işlərinin yekun hədəflərindən biri bölgənin iqtisadi potensialından maksimum səmərəli istifadə etməklə həm də məşğulluğun təmin edilməsi olacaq. Onun sözlərinə görə, məşğulluğun tam təmin edilməsi gələcəkdə həmin ərazilərin iqtisadi mərkəzlərə çevrilməsində mühüm rol oynayacaq. Azərbaycanın aqrar sektorunda çalışan insanların təxminən yarısı qadınlardır. Bu səbəbdən azad olunmuş torpaqlarda da onların fəallığı qaçılmazdır. Böyük Qayıdışdan sonra qadınlarımız fermer, aqrar sahibkarlıq fəallıyyətləri ilə o torpaqların dirçəldilməsi işinə töhfələrini verməyə olacaqlar. İndiki məqamda artıq qadın fermerlərimiz bu prosesin bir hissəsinə çevriliblər. Belə ki, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımda ilk kənd təsərrüfatı fəallıyyətlərini iştirakçıları arasında qadın fermerlərimiz də var.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin kənd təsərrüfatı potensialından maksimum səmərəli istifadə etməyin qarşıya qoyulan əsas vəzifələrdən biri olduğunu deyən nazir müavini qeyd edib: "Azad olunmuş ərazilərdə kənd təsərrüfatı fəallıyyətinin planlaşdırılması işində xüsusilə aqrar emal müəssisələrinin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu həm ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin daha yaxşı şəkildə təmin olunması, həm də azad olunmuş ərazilərdə məşğulluğun təmin edilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ötən ilin iyununda ilk dəfə olaraq Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin xətti ilə Kəlbəcər və Laçın yazaqlarına arıçılıq və qoyunçuluq təsərrüfatlarının köçürülməsi həyata keçirilib. Qeyd etdiyim bütün bu təsərrüfatlarda qadınlarımız da birgə təsərrüfat fəallıyyəti ilə məşğul olublar. Xüsusilə də bal süzümü, qoyunçuluq təsərrüfatlarında sağım, ilkin emal prosesində qadınlar fəal iştirak ediblər, onların təsərrüfat fəallıyyəti məqsədilə xüsusi rejim təqdim olunan ərazilərə daxil olmağı üçün Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən hər cür köməklilik göstərilib. Ötən il azad olunmuş ərazilərdə Böyük Qayıdışın təmin olunması istiqamətində atılan ən mühüm addımlardan biri Zəngilan və Füzuli rayonları ərazisində "ağıllı kənd"lərin inşası olub. Hazırda Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində ilk "ağıllı kənd" inşası başa çatmaq üzrədir. Füzuli rayonunun Dövlətyarlı kəndində isə tikinti işlərinə hazırlıq gedir. Zəngilanda inşa olunan "ağıllı kənd" azad olunmuş ərazilərdə qayıdışın ilk məntəqəsi olacaq. Nazirlik tərəfindən kəndə köçürülmək vəntədəslərini yaş qrupları, peşə ixtisasları və digər kateqoriyalar üzrə təsnifatı aparılır, xüsusilə də qadın icmalarının doğma yurdlarına qayıdışdan sonra təsərrüfat fəallıyyətlərində iştirak imkanları müəyyənləşdir. 30 illik fasilədən sonra öz yurdlarına qayıdacaq soydaşlarımızın həm də kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı ilə məşğulluq imkanları "ağıllı kənd" in layihəsində ilk gündən nəzərə alınır. Kəndə qayıdacaq qadınlarımız torpaqlarımız azad edildikdən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi bölgəsinin aqrar sahədə fəallıyyət göstərən ilk qadın fermerləri kimi tarixə düşəcəklər".

Konfransda çıxış edən Azərbaycan Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyasının İdarə Heyətinin sədri Sakina Babayeva ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafına dövlət tərəfindən böyük dəstəyini verdiyini bildirdi. O qeyd edib ki, Azərbaycan Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyası təsis olunduğu vaxtdan sahibkarların və sahibkar olmaq istəyən qadınların üçün mühüm layihələr reallaşdırılıb. Belə ki, Bakıda və regionlarda qadınlar üçün biznes inkişafına dair təlimlər, güzəştli maliyyə resurslarına çıxış əlaqədar tədbirlər keçirilib. İqtisadiyyat Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi və digər təşkilatlarla birgə sahibkarlara dəstək məqsədilə görülən işlər müsbət nəticələr verib.

S.Babayeva çıxışında sahibkar qadınların Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında həyata keçirmək istədikləri biznes layihələrini də təqdim edib. Həmin layihələr tekstil, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı, çuşçuluq təsərrüfatı, turizm, sigorta və digər sahələri ehtat edir. O, qadın sahibkarların azad olunmuş ərazilərimizin iqtisadiyyatının inkişafına töhfələr verəcəyini vurğulayıb.

Konfransa yekun vuran YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov tədbirdə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi inkişafında qadın sahibkarlığının rolu barədə maraqlı müzakirələrini, fikir mübadiləsini aparıldığını bildirdi. Onun sözlərinə görə, qadın sahibkarlar tərəfindən təqdim olunmuş layihələr xüsusilə cəlbəddicidir. Belə ki, bu layihələrin icrası işğaldan azad olmuş ərazilərimizdə qayıdacaq əhəlinin tələbatını ödəməklə yanaşı, yeni iş yerlərinin yaradılması, insanların məşğulluğunun təmin olunması, sosial rifahının yüksəlməsi, iqtisadiyyatın inkişafı baxımından önəmli dir. YAP Sədrinin müavini bu layihələrin həyata keçirilməsi işində qadın sahibkarlara uğurlar arzulayıb.

"İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasına, sosial-iqtisadi inkişafına qadın sahibkarlarımız da öz töhfələrini verəcəklər"



"2020-ci il Azərbaycan dövlətinin və xalqının çoxşəxslilik tarixinə əlamətdar il kimi daxil oldu. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə Azərbaycanın şanlı ordu-su 30 ilə yaxın işğal altında qalan torpaqlarımızı azad etdi. Bu hadisə Azərbaycanın çoxşəxslilik tarixinə qəhrəmanlıq salnaməsi kimi daxil oldu. Şanlı Qələbəmiz təkcə tarixi ədalətin bərpası və Azərbaycanın haqlı mübarizəsinin kulminasiya nöqtəsi deyil. Qələbə nəticəsində regionda yeni reallıqlar yarandı və Azərbaycan onsuz da böyük olan rolunun bundan sonra daha da artması üçün yeni imkanlar formalaşdı".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov jurnalistlərə açıqlamasında ifadə edib.

Tahir Budaqov bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə Azərbaycanın iqtisadi rayonlarının bölgüsünə yenidən baxıldı və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları yaradıldı. Bu rayonlar böyük iqtisadi potensiala malikdir. Təbii ki, həmin iqtisadi rayonların imkanlarından səmərəli istifadə və onların potensialının ölkə iqtisadiyyatına inteqrasiyası Azərbaycanın bundan sonrakı dövrdə daha sürətli inkişafını təmin edəcəkdir. İndi həmin ərazilərdə bərpa prosesi ən müasir tələblərə cavab verən səviyyədə müasir texnologiyaların tətbiqi ilə həyata keçirilməkdədir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında qısa müddət ərzində nəhəng infrastruktur layihələri artıq reallaşdırılıb və hazırda da bu istiqamətdə işlər davam edir.

YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, bu gün dövlətimizin əsas məqsədlərindən biri işğaldan azad olunmuş ərazilərdə həyatın qaytarılmasıdır. Böyük Qayıdışın təmin edilməsidir. Həmin ərazilər minalardan təmizləndikcə məskunlaşma prosesi həyata keçiriləcəkdir. Təbii ki, insanların doğma torpaqlarına qayıdacağına ən aktual, ən vacib məsələlərdən biri de onların iqtisadi fəallığının, məşğulluğunun təmin edilməsidir. Bu proses ölkəmizin daha sürətli inkişafı üçün möhkəm zəmin yaratmış olacaqdır. Bilirsiniz ki, həmin iqtisadi rayonların iqtisadiyyatına, o cümlədən sosial infrastruktur layihələrinə böyük investisiyalar yatırılıb. Dövlət büdcəsinin önəmli bir hissəsi bu ərazilərdə quruculuq işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunur. Eyni zamanda bu prosesdə xarici ölkələrin də şirkətləri iştirak edirlər. Xüsusilə qardaş Türkiyənin şirkətləri həmin ərazilərdə fəal çalışır. Bununla belə bu prosese yerli sahibkarlarımızın da aktiv qoşulması çox önəmli bir məsələdir.

"Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi inkişafında qadın sahibkarlığının rolu" mövzusunda keçirdiyimiz konfransın da əsas məhiyyəti odur ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərin quruculuğunda, həmin ərazilərin sosial-iqtisadi inkişafında qadın sahibkarların iştirakını təşviq edək. Düşünürəm ki, bu konfransda dövlət orqanlarının nümayəndələri tərəfindən verilən məlumatlar, aparılan müzakirələr nəticəsində qadın sahibkarlarımızda azad edilmiş ərazilərdə mövcud vəziyyətlə bağlı aydın təsəvvür formalaşacaq və onlar həmin ərazilərin bərpası prosesində yaxından iştirak edərək quruculuq işlərinə öz töhfələrini verəcəklər", - deyə Tahir Budaqov əlavə edib.





## Azərbaycanın müdafiə naziri İran Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi ilə görüşüb



İran İslam Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov bu ölkənin Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Məhəmməd Hüseyn Baqeri ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdən əvvəl rəsmi qarşılama mərasimi keçirilib. Hər iki ölkənin Dövlət himnləri səsləndirildikdən sonra müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov fəxri qarovulun önündən keçib. Şahidlərin xətiresi ehtiramla yad edilib, Müdafiə Nazirliyi adından ekil qoyulub.

Tərəflər əvvəlcə təkbətək, sonra isə geniş tərkibdə görüşüblər. Baş Qərargah rəisi qonaqları salamlayaraq son illər ərzində Azərbaycan ilə İran arasında dostluq münasibətlərinin xeyli inkişaf etdiyini və yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu vurğulayıb.

Dəvətə görə təşəkkürünü bildiren general-polkovnik Z.Həsənov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində əldə edilən qələbədə son vaxtlar yeni yaranmış vəziyyəti, eləcə də işğaldan azad edilmiş Azərbaycan ərazilərində görülən işlər barədə ətrafı məlumat verib.

Azərbaycan və İranın dövlət başçıları arasında keçirilən görüşlərin ölkələrimiz arasında əlaqələrə mühüm töhfə verdiyini, iki tərəfli hərbi əməkdaşlığın yüksəlmə xətlə inkişafına və daha da güclənməsinə xidmət etdiyini qeyd edən nazir İran İslam Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Məhəmməd Hüseyn Baqerini Azərbaycan rəsmi səfərə dəvət edib.

Görüşdə Azərbaycan ilə İran arasında ikitərəfli, regional və beynəlxalq səviyyədə müsbət əməkdaşlıq təcrübəsi üzrə əlaqələrin daha da inkişafı üçün yaxşı zəmin olduğu vurğulanıb.

Tərəflər həmçinin hərbi, hərbi-texniki və hərbi tibb sahələrində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi və hər iki ölkənin hərbi nümayəndələrinin qarşılıqlı səfərlərini təşkil etməyə hazır olduğunu qeyd edib.

Sonda görüşün yekununa dair protokol imzalanıb, mətbuata birgə açıqlama verilib.

## Azərbaycan ilə İran arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri müzakirə olunub



İran İslam Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov bu ölkənin müdafiə və silahlı qüvvələrə dəstək naziri general-mayor Məhəmmədrza Gərayi Aştiani ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdən əvvəl müdafiə naziri general-polkovnik Z.Həsənov İran İslam Respublikasının Müdafiə və Silahlı Qüvvələrə Dəstək Nazirliyinin sərgi salonunda nümayiş etdirilən müxtəlif təyinatlı hərbi məhsullarla tanış olub.

Qonaqları İranda görməkdən məmnunluğunu ifadə edən general-mayor M.Gərayi Aştiani xalqımızın zülmətini, dini, tarixi, mədəni əlaqələrin məhrabənə düşməsinə əsaslandığını vurğulayıb. İranlı nazir xüsusən qeyd edib ki, Azərbaycan ilə İran arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf etməsi vacibdir.

Öz növbəsində yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildiren general-polkovnik Z.Həsənov Azərbaycan-İran əlaqələrinin böyük tarixi olduğunu və möhkəm təməllər üzərində qurulduğunu deyib. General-polkovnik Z.Həsənov İran İslam Respublikasının müdafiə və silahlı qüvvələrə dəstək nazirini Azərbaycana rəsmi səfərə dəvət edib.

Görüşdə hərbi əməkdaşlığın inkişaf etməsində Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi ilə İran İslam Respublikasının Müdafiə və Silahlı Qüvvələrə Dəstək Nazirliyi arasında yaradılmış birgə işçi qrupunun fəaliyyəti, eləcə də ikitərəfli razılaşma əsasında həyata keçirilən tədbirlər yüksək qiymətləndirilib.

Azərbaycan və İran arasında hərbi, hərbi-texniki və hərbi tibb sahələrində əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, ekspert qruplarının qarşılıqlı səfərlərini təşkil və maraq doğuran digər mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda görüşün yekununa dair tərəflər arasında protokol imzalanıb.

## FHN-də mülki müdafiə planının hazırlanması üzrə Komissiyanın birinci iclası olub



Yanvarın 25-də Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) inzibati binasında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müvafiq sərəncamı ilə yaradılmış Azərbaycan Respublikasının mülki müdafiə planının hazırlanması üzrə Komissiyasının birinci iclası keçirilib.

FHN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Komissiya sədrinin müavini, fəvqəladə hallar naziri general-polkovnik Kəmaləddin Heydərovun sədrliyi ilə keçirilən iclasda mülki müdafiə planının hazırlanması üzrə Komissiyasının qarşısında duran vəzifələrə danışıq. İclasda, həmçinin planın hazırlanması ilə əlaqədar komissiya üzvlərinin təklifləri səsləndirilib, mövzu ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb və görülməli tədbirlərin konkret istiqamətləri müəyyən olunub.

## “Hərbi qulluqçuların statusu haqqında” qanun layihəsi hazırlanıb

Yanvarın 25-də Milli Məclisin Müdafiə, Təhlükəsizlik və Korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin 2022-ci ilin yaz sessiyasında onlayn formatda ilk iclası keçirilib. Komitə sədri Ziyafət Əsgərov iclası açaraq gündəliyə payız sessiyasının hesabatının, yaz sessiyasının iş planının və bir qanun layihəsinin daxil edildiyini deyib.

Sonra Ziyafət Əsgərov 2021-ci ilin payız sessiyası ərzində komitədə görülən işlər barədə məlumat verib. Bildirilib ki, hesabat dövründə komitənin 21 iclası keçirilib, 8 məsələyə baxılıb. Otən sessiyada komitədə “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında Azərbaycan Ordusu və Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin xüsusi təyinatlıların təliminə dair” Anlaşma Memorandumunun təsdiq edilməsi haqqında, “Hərbi qulluqçuların dövlət icbari şəxsi sığortası haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə, “Kaşfiyyat və əks-kaşfiyyət haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə” və bir sıra digər qanun layihələri müzakirə olunub. Komitə üzvləri “Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsi haqqında” qanun layihəsinin komitələrin birgə iclaslarında müzakirələri zamanı fəal iştirak ediblər. Komitə tərəfindən Azərbaycan Vətən müharibəsində möhtəşəm Qələbəsinin birinci ildönümünə

həsr olunmuş bir sıra konfranslar, həmçinin Vətən müharibəsi qazıları, hərbiçilər görüşlər də təşkil olunub. Ziyafət Əsgərov komitə üzvlərinin ölkədə və dünyada baş verən proseslərə operativ münasibət bildirdiklərini, kütləvi informasiya vasitələrində fəal çıxış etdiklərini bildirib.

Hesabatla bağlı çıxış edən komitə sədrinin müavini Hikmət Məmmədov və komitə üzvü Elman Məmmədov bildirdilər ki, ötən müddət komitə üçün məhsuldar olub. Sessiya ərzində deputatlar qanunvericilik fəaliyyəti ilə yanaşı, ictimai fəallıq da nümayiş etdirdilər. Komitənin 2021-ci ilin payız sessiyasının hesabatı məqbul hesab edilib.

2022-ci ilin yaz sessiyası üçün komitənin iş planını təqdim edən Ziyafət Əsgərov diqqətə çatdırıb ki, sessiya ərzində qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında daxil olan qanun layihələrinin, mövcud qanunlara ediləcək dəyişikliklərin müzakirəsi, habelə komitəyə müvafiq orqanlardan və vətəndaşlardan daxil olan təkliflərin təhlili və ümumiləşdirilməsi, vətəndaşların qəbulunu, əriza və şikayətlərlə işin təşkil nəzərdə tutulub. İş planına “Hərbi qulluqçuların statusu haqqında” qanun layihəsinin daxil edildiyini dəyən komitə sədri sənədin yüksək səviyyədə hazırlandığını, müvafiq dövlət qurumlarından müsbət rəylərin verildiyini bildirdi.

Komitənin 2022-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı təsdiq edilib.

Daha sonra iclasda “Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə (birinci oxunuş) baxılıb. Bildirilib ki, qanunun 9.6-cı maddəsi yeni redaksiyada təklif olunur. Dəyişikliyə əsasən, Azərbaycan Ordusunun və başqa silahlı birləşmələrin hər biri üçün ayrılıqda dinc və müharibə (silahlı münaqişə) dövrlərində maddi-texniki vasitələrin təmin edilməsi qaydası və təminat norması müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Layihə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda 2020-ci il sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək aparılan döyüş əməliyyatlarında əldə edilmiş təcrübə əsasında hazırlanıb. Məqsəd bütün növ qoşunların maddi-texniki bazasının ən yüksək səviyyədə təmin edilməsidir.

Komitə üzvləri Elman Məmmədov və Arzu Nağıyev layihə barədə fikirlərini söyləyiblər, dəyişikliyin ordunun modernləşdirilməsi baxımından vacibliyini qeyd ediblər.

Müzakirələrdən sonra “Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi birinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

İclasda komitə üzvləri Bəxtiyar Sadıqov, Aqil Abbas, Aydın Mirzəzadə, Əminə Ağazadə, Oqtay Əsədov, Elşad Mirbəşir oğlu və Nurlan Həsənov iştirak ediblər.

**Ülker XASPOLADOVA,**  
“Azərbaycan”

## Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekoloji komitəsinin yaz sessiyası üçün iş planı təsdiqlənib

Yanvarın 25-də Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekoloji komitəsinin parlamentin 2022-ci ilin yaz sessiyasında ilk iclası keçirilib.

İclası açan komitə sədri Sadiq Qurbanov gündəliyə dörd məsələnin daxil edildiyini deyib. Diqqətə çatdırılıb ki, ilk iki məsələ Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekoloji komitəsinin 2021-ci ilin payız sessiyası dövründə gördüyü işlər barədə hesabatının və 2022-ci il yaz sessiyası üçün iş planının təsdiqi ilə bağlıdır. Digər iki məsələ isə “Qaz təchizatı haqqında” qanunda və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişikliklərin edilməsi haqqında qanun layihələrinin müzakirəsidir.

Əvvəlcə komitə sədri 2021-ci ilin payız sessiyası dövründə Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekoloji komitəsinin görülən işlər barədə hesabatı müzakirəyə təqdim edib. Bildirib ki, komitənin hesabat dövründə keçirilən 10 iclasında 14 məsələyə baxılıb. Komitə sədri bildirdi ki, deputatlar qanun yarıdıcılıq prosesində fəal olublar, ictimai-siyasi proseslər, ekoloji problemlərlə bağlı mətbuata aktiv mövqə nümayiş etdiriblər. Eyni zamanda, sessiya ərzində komitə sədri və üzvləri yerli və beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə qatılıblar, həm təmsil olunduqları parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupları çərçivəsində, həm də digər platformalarda bir sıra görüşlər keçirilib. Qeyd olunub ki, komitə mənsubları 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinin anım mərasimlərində iştirak ediblər, şəhid ailələri və qazilərin problemləri ilə yaxından maraqlanıblar.

Məlumat verilib ki, 2021-ci ilin payız sessiyası dövründə vətəndaşlardan, idarə və təşkilatlardan komitəyə daxil olmuş 198 müraciətə komitədə baxılıb və müvafiq tədbirlər görülüb.

Komitənin 2022-ci il yaz sessiyası üçün iş planı ilə bağlı Sadiq Qurbanov bildirdi ki, planda komitəyə daxil olan qanun layihələrinin və digər sənədlərin təhlili, müzakirəsi ilə yanaşı, ekologiya və energetika üzrə qanunvericiliyin icra vəziyyətinə, bu sahənin aktual məsələlərinə dair aidiyyəti qurumlarla müzakirələrin keçirilməsi kimi tədbirlər də öz əksini tapıb.

Sənədlərin müzakirəsində komitə üzvləri Naqif Həməzəyev, Nəsim Məhəməliyev, İltizam Yusifov çıxış ediblər. Deputatlar komitənin ötən sessiyada işini qənaətbəxş sayıblar. Onlar qarşıdakı sessiyada bərk meşə tullantılarının idarə edilməsi, su problemləri, Hacıqabul gölünün mövcud vəziyyəti, qanunusuz edilməsi, torpaqlardan səmərəli istifadə kimi məsələlərin gündəmdə saxlanması ilə bağlı fikirlərini bildirdilər.

Müzakirələrin sonunda komitənin 2021-ci ilin payız sessiyası dövründə gördüyü işlər barədə hesabatı qənaətbəxş hesab olunub və 2022-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı təsdiqlənib.

Sonra komitə qanun layihələrinin müzakirəsinə keçib. Komitə sədri bildirdi ki, müzakirəyə çıxarılan hər iki sənəd - “Qaz təchizatı haqqında” qanunda və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri dem qazından zəhərlənmələrin və qaz partlayışı hadisələrinin profilaktikası üçün qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanıb. Dəm qazı zəhərlənmələrindən vafat edənlərin və zərər çəkənlərin ödənilməsi üçün iclas iştirakçılarının diqqətinə çatdıran Sadiq Qurbanov qanun layihəsinin sosial sifariş əsasında hazırlandığını deyib. Həmçinin qaz qurğularının və qaz xətlərinin, tüstü bacalarının müayirəsi və texniki xidmətin səmərəliliyinin yüksəldilməsinin, neqativ halların operativ aradan qaldırılmasının, qaz paylayıcısının müasirliyinə artırılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Bildirilib ki, “Qaz təchizatı haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsində qaz qurğularının və qaz xətlərinin, tüstü bacalarının, havalandırma və havadəyişmə xətlərinin müayinəsi və onlara

texniki xidmətlə bağlı səlahiyyətlərin aidiyyəti dövlət qurumlarından qaz paylayıcısına ötürülməsi təklif olunub. Bu çərçivədə qanuna bir sıra dəyişikliklər edilib, yeni anlayışlar və tənzimləmələr təsbit olunub.

İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsində isə məcəllənin 279-cu maddəsinə qaz qurğularının və qaz xətlərinin, tüstü bacalarının, habelə havalandırma və havadəyişmə xətlərinə texniki xidmət qaydalarına əməl edilməməsi ilə bağlı 279.0.1-1-ci maddənin əlavə edilməsi təklif olunub. Həmçinin əlavə edilmiş təkliflərdən biri isə həyətə qaz təchizatı üzərində nəzarəti həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tələblərini yerinə yetirməməsi ilə bağlı 542-ci maddənin yeni redaksiyasında cərimələr nəzərdə tutulub.

Qanun layihələrinin müzakirəsində çıxış edən deputatlar Naqif Həməzəyev, İltizam Yusifov, Nəsim Məhəməliyev, Afət Həsənova və təklif olunan dəyişikliklərə bağlı rəylərini, suallarını səsləndiriblər. Deputatlar dəyişiklikləri əsasən istehlakçılardan hüquq və mənafeləri kəstəhləndirən dəyərləndiriblər, onları praktik tətbiqi, məsuliyyətin aydınlaşdırılması, bina mükiyyətlərinin müəyyənləşdirilməsi kimi məsələlərə bağlı fikirlərini bildirdilər.

Energetika Nazirliyinin Hüquq şöbəsinin müdiri İbrahim Ağayev, “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin Hüquq Departamentinin rəisi Vüqar Eyyazov, Milli Məclis Aparatının İqtisadi qanunvericilik şöbəsinin müdiri Məhəmməd Bəzizov deputatların suallarını cavablandıraraq, qaldırıldıqları məsələlərə aydınlıq gətiriblər.

Müzakirələrin sonunda komitə üzvləri qanun layihələrinin baxılmaq üçün Milli Məclisin plenar iclasının müzakirəsinə tövsiyə ediblər.

İclasda deputatlar Anar Məmmədov, Əliabbas Salahzadə və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

**Aydan XƏLİLLOVA,**  
“Azərbaycan”

## Yol hərəkəti qaydaları təkmilləşdiriləcəkdir

Yanvarın 25-də Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin yaz sessiyasında ilk iclası keçirilib. İclası açan komitənin sədr müavini Qüdrət Həsənoğlu bildirdi ki, gündəliyə 5 məsələ daxil edilib.

Milli Məclisin 2021-ci ilin payız sessiyası dövründə komitədə görülən işlər barədə hesabat diqqətə çatdıran komitə sədrinin müavini məlumat verib ki, hesabat dövründə 25 iclas keçirilib, 87 məsələyə baxılıb. 26 qanun layihəsi üç oxunuşda, 5 qanun layihəsi bir oxunuşda müzakirə edilib. Zəfər Günü münasibətilə əminsiyyə elan edilməsi haqqında qərar layihəsi qəbul olunub, hakimiyyətin təmin edilməsi məsələsinə baxılıb. 2021-ci ilin payız sessiyası dövründə vətəndaşlardan, idarə və təşkilatlardan, həmçinin elektron poçt vasitəsilə daxil olmuş müxtəlif məzmunlu 231 müraciət aidiyyəti üzrə göndərilib. Vətəndaşların sifahi müraciətləri də diqqətə saxlanılıb və müvafiq tədbirlər görülüb. Sessiya ərzində pandemiya qaydalarına uyğun olaraq vətəndaşların qəbulu onlayn formatda və telefon vasitəsilə həyata keçirilib. Komitə üzvləri 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı şəhid olmuş övladlarının anım mərasimlərində iştirak ediblər, şəhid ailələri və qazilərlə görüşlər keçiriblər.

Qüdrət Həsənoğlu komitənin 2022-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planının layihəsi barədə də məlumat verib. Bildirib ki, yaz sessiyasında komitədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, Milli Məclisin deputatlarının, Ali Məhkəmənin, Baş Prokurorluğun və Naxçıvan Muxtar Respubli-

kası Ali Məclisinin qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim edəcəkləri qanun layihələrinə baxılacaq. Bundan başqa, komitəyə daxil olan qanun layihələrinin komitənin iclasına çıxarılması, müzakirəsi, müvafiq orqanlardan və vətəndaşlardan daxil olan təkliflərin təhlili və ümumiləşdirilməsi həyata keçiriləcəkdir.

Komitənin 2021-ci ilin payız sessiyasındakı fəaliyyəti qənaətbəxş hesab olunub, 2022-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı təsdiqlənib.

Sonra Qüdrət Həsənoğlu bildirdi ki, gündəliyin növbəti iki məsələsi - “Yol hərəkəti haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik (birinci oxunuş) edilməsi barədə qanun layihələridir.

Sənəd barədə məlumat verən Bakı Nəqliyyat Agentliyinin Hüquq şöbəsinin müdirinin müavini Daşqın İbadov diqqətə çatdırıb ki, “Bakı şəhərində nəqliyyat vasitələri sahiblərinin dayanma, durma və parklanma qaydalarına riayət etməsinin təmin olunması və yol hərəkətinin təşkil sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 6 iyul tarixli 181 nömrəli fərmanının icrası ilə əlaqədar nəqliyyat vasitələri sahiblərinin dayanma, durma və parklanma qaydalarına riayət etməsinin təmin olunması məqsədilə “Yol hərəkəti haqqında” qanunda və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dayanma, durma, parklanma, o cümlədən ödənişli parklanma ilə tənzimlənmənin təkmilləşdirilməsi və bu sahədə olan bezi cərimələrin artırımına təklif olunur. Layihə hazırlanar-

kən bu sahədə beynəlxalq təcrübə nəzərə alınır.

Müzakirələr zamanı çıxış edən komitə sədrinin müavini Qüdrət Həsənoğlu və komitə üzvləri Fəzail Ağamalı, Tahir Kərimli, Azay Quliyev, Elşən Musayev, Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimli, BDPY-in İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Kamran Əliyev layihə barədə fikirlərini bildirdilər.

Müzakirələrdən sonra hər iki qanun layihəsi birinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə olunub.

İclasda Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinə (birinci oxunuş) də baxılıb.

Komitə sədrinin müavini Qüdrət Həsənoğlu bildirdi ki, təklif olunan dəyişiklik dem qazından zəhərlənmələrin və qaz partlayışı hadisələrinin profilaktikası və qarşısının alınması məqsədilə İnzibati Xətlər Məcəlləsinin 279-cu maddəsində təkmilləşdirilmə aparılaraq həmin maddəyə 279.0.1.1-ci maddənin əlavə edilməsini özündə ehtiva edir.

Dəyişiklik birinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə edilib.

Onlayn iclasda komitənin üzvləri Nizami Səferov, Mədar Musayev, Əminə Ağazadə, Bəhrüz Mehərramov, Tahir Kərimli, Nurlan Həsənov, Kamal Cəfərov, Sabir Hacıyev, Vüqar İsgəndərov, Cəbi Quliyev, Milli Məclis Aparatının və digər müvafiq qurumların əməkdaşları iştirak ediblər.

**Yasəmən MUSAYEVA,**  
“Azərbaycan”

## Demokratiya pərdəsi altında xəyanət

Ölkənin ərazi bütövlüyünü və suveren hüquqlarını müdafiə etmək, dövlət sərhədlərinin təhlükəsizliyini və toxunulmazlığını qorumaq, xalqın milli maraqlarına zidd olan halların qarşısını almaq üçün qabaqcıllıq tədbirlər görmək hökumətin, eləcə də hər bir vətəndaşın başlıca vəzifəsidir.



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin bu istiqamətdə gördüyü işlər, həyata keçirdiyi tədbirlər əvəz olunmazdır və xalqımız tərəfindən hərtərəfli dəstəklənir. 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbə, erməni təcavüzkar silahlı birləşmələrinin ərazilərimizdən çıxarılması, məhv edilməsi, torpaqlarımızın azğın düşməndən təmizlənməsi bunun əyani ifadəsidir. Dövlətimizin rəhbəri xalqımızın birliyinə və ordumuzun qüdrətinə arxalanaraq tarixi ədalət bərpa etdi. 30 ildən çox bir dövrdə düşmən tapdığı altında inləyən şəhər və kəndlərimizi, torpaqlarımızı azadlığa qovuşdurdu.

Sülhsevər dövlətlər, hadisələrlə yaxından tanış olan, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini, beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələrinin mahiyyətini, əhəmiyyətini dərinlən anlayən, əmin-amanlığa, əməkdaşlığa, Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyə böyük önəm verən ölkə rəhbərləri, siyasətçiləri, sadə insanlar Azərbaycanın haqq mübarizəsinə tərəfdar olduqlarını bildirdikləri halda, özünü demokratiyanın, insan haqlarının müdafiəçisi adlandıran Fransa dövləti yenə də yanlış mövqə tutdu, təcavüzkar Ermənistanın yanında olduğunu nümayiş etdirdi. Hətta Azərbaycan dövləti öz ərazilərini quldurlardan, insan qaçılardan, təcavüzkarlardan təmizləyəndə, erməni ordusunu geri oturdanda, haqqı, ədaləti bərpa edəndə belə Fransa rəhbərləri Azərbaycana qarşı çıxdılar, erməni faşistlərinin müdafiəsinə qalxdılar.

Fransanın prezidentləri Sarkozi, Makron, parlamentin rəhbərləri, bir çox üzvləri, siyasi dairələr uzun illər hadisələrə birtərəfli qiymət verdilər, təcavüzkar Ermənistanı daim dəstəklədilər, Azərbaycan haqiqətlərini ört-basdır etməyə çalışdılar.

Əlbəttə, bu insanlar və siyasi dairələr Azərbaycan ərazilərinin işğal altında saxlanılmasından, qaçqın və məcburi köçkünlərin acınacaqlı həyatından, erməni təcavüzkarlarının törətdikləri vəhşiliklərdən, qəddarlıqlardan, xalqımızın başına gətirilən faciələrdən xəbərdar idilər. BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinin, bir çox beynəlxalq təşkilatların qərar və sənədlərinin tələblərini yaxşı bildirdilər. Azərbaycanın suveren ərazilərini haqqında məlumatlı idilər. Onu da yaxşı bildirdilər ki, ermənilər torpaqlarımıza gəlmədikləri, zorla köçürülüb və daim xalqımızın köməyinə şübhəli, özlərinə dədə-baba torpaqlarımızda həyat qurublar, yaşayıblar.

Buna baxmayaraq, fransalı siyasətçilər yenə də öz mövqelərində idilər, Azərbaycana qarşı beynəlxalq hüquq zidd hərəkətlərini davam etdirirdilər. Fransada keçiriləcək prezident seçkilərində namizəd Valeri Pekresin erməni seçiciləri cəlb etmək üçün Qarabağı qanunsuz səfəri, səfər zamanı bezi erməni nümayəndələri ilə görüşləri beynəlxalq normaların pozulması, Azərbaycan - Fransa münasibətlərinin korlanmasında göstərilən addım idi. Fransanın Avropa və xarici işlər üzrə naziri, Jan-Liv L6 Drian tərəfindən verilən açıqlamalar da buna bir nümunədir. Bu diplomata yaraşmayan bir hərəkətdir. Erməniperəst nazir Fransanın bezi hökumət və parlament nümayəndələrinin cinayət xarakterli əməllərini pərdələməyə çalışmışdır. Milli Assambleyanın Respublikalar Partiyasının olan üzvü Erik Stollinin həddini aşması və onun susdurulması bir daha göstərir ki, bezi fransalı siyasətçilər artıq öz hədəflərini asmaqda və siyasi mədəniyyətsizliyə yel verməkdədirlər.

Azərbaycan dövləti məğər ölkə sərhədlərini qanunsuz keçən və təxribatçı qruplarla sövdələşmələr aparan Valeri Pekresinə öz etirazını bildirməli və mövqeyini çatdırmalıdır? Axı, belə ikiüzlü siyasətçilərin çirkin əməlləri, ATÖT-in Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyi nəticəsində torpaqlarımız uzun illər işğal altında qalmış yeni-yeni qarşıdurmalar, insan tələfatına zəmin yaratmışdır.

Bu gün xanım Pekres və onun müşavirləri yenə də təxribatçı yolu tutub, kütləvi informasiya vasitələrində münafiq siyasətini davam etdirir, insanların hissiyatına, mənaviyyətinə toxunur, Azərbaycan xalqına qarşı çirkin əməllərini davam etdirirlər. Prezidentliyə namizədlər erməni seçicilərin səsini qazanmaq üçün əsl şou göstərir, öz sifətlərini dəyişir, riyakarlıq edir, ən qəbul edilmiş usullara belə əl atırlar.

Görəsən onları erməni xəyanətini, satqınlığını nəyə qadir olduğunu niyə anlamaq istəmirlər. Pekresin İrəvana və Qarabağ qanunsuz səfəri, sözsüz ki, Ermənistanın hərbi-siyasi dairələrinin razılığı ilə başlanmışdır. Əgər prezident seçkilərdə xanım Pekres Emmanuel Makrona əsas rəqib hesab olunarsa, deməli, bu gün Ermənistan ona dəymi həvadarlıq edən, uğursuzluğuna göz yaş tökən və erməniləri özünün ən yaxın, sadəqətli dostu hesab edən Makrona qarşı xəyanət edir, onu satır.

Fransanın hakim dairələri bunun fərqi deməli və realqları düzgün qiymətləndirməlidirlər. Fransızlar ermənilərin xəyanətkar, satqın, qanıqan olduqlarını bilməyi deyillər və hazırda da onların fəsiləsi ideologiyasına yiyələndiklərini, onu təbliğ etdiklərini, millətçiliyə böyük önəm verdiklərini yaxşı anlayırlar və dərk edirlər. Onu da yaxşı bilir ki, İkinci Dünya müharibəsində Əhmədyyə Çəbraylov kimi Azərbaycan oğulları Fransa Müqavimət Hərəkatının tərkibində alman faşizminə qarşı mübarizə aparıb fransızları ölümdən-qandan qurtardıqları halda, Nijde kimi yüzlərə erməni alman faşistləri tərəfindən vurularaq fransalı uşaqların, qoca və qadınların qanını içmişlər, minlərlə günahsız insanları qətlə yetirmişlər. İkinci Dünya müharibəsində alman faşizminə qarşı Müqavimət Hərəkatına rəhbərlik etmiş, 1959-1969-cu illərdə Fransanın Prez





# Qurucu rəhbər, global lider, müzəffər komandan

## Dünyanın qəbul etdiyi Zəfər yeni reallıqlar yaratdı

**Bu, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də tam dəstəklənir**

**Əvvəlki 1-ci səh.**

Müharibənin başa çatmasından sonra da Azərbaycanın haqlı qələbəsinə qarşı çıxanlar oldu. Yerli televiziyalara müsahibəsində Prezident İlham Əliyev bu barədə danışıq bildirdi ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin ilk bəyanatlarını yada salsaq, onların yeni reallıqlardan tamamilə uzaq olduqlarını görürük. Fransa dövləti müxtəlif siyasi təzyiqlərdən istifadəyə cəhd göstərdi. 2020-ci il noyabrın 25-də Fransa senatında Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin tanınması ilə bağlı qətnamənin qəbulu da bu ölkənin Ermənistanın işğal siyasətinə dəstəyini və Azərbaycanı təzyiqinin bir forması idi. Təbii ki, torpaqların döyüş yolu ilə azad edilmiş Azərbaycanla təzyiqlik və təsir dilində danışıq faydasız və yerisizdir. Fransa senatının qətnaməsinin kağız üzərində qalması da bunu təsdiq etdi.

Vətən müharibəsindən sonra da Azərbaycan siyasi-diplomatik istiqamətdə fəal iş apardı. Xarici diplomatik korpusun nümayəndələrinin, respublikamıza gələn əcnəbi qonaqların işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfərləri təşkil olundu. Döyüşlərin başa çatmasından sonra dünya erməni vəhşiliyinə, Ermənistanın işğal altında saxladığı Azərbaycan torpaqlarında törətdiyi cinayətlərə şahidlik

etdi. Bütün bunlar dövlətimizin haqlı mövqeyini bir daha dünyaya çatdırdı. Döyüşlərin başa çatmasından dərhal sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə sürətli bərpa işlərinə başlandı. Beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın işğaldan azad etdiyi torpaqlarını yenidən qurmaq əzmini gördü. Möhtəşəm layihələrin həyata keçirilməsinə başlanılması və qısa müddətdə onların başa çatdırılması ilə dünya birliyi bir daha Azərbaycanın 44 günlük müharibədə haqlı tərəf olduğunu gördü.

**İlham ƏLİYEV:** "İndi biz öz haqq işimizə qat-qat artıq dəstək görürük"

Qeyd edək ki, hələ 2020-ci ilin noyabrında Rusiya Prezidenti Vladimir Putin bildirmişdi ki, üçtərəfli razılaşmadan boyun qaçırması Ermənistan üçün intihar olar. Bu açıqlama müharibənin nəticələrinə dair Rusiya dövlətinin obyektiv münasibəti idi. 2022-ci il ərzində keçirilən üçtərəfli Moskva və Soçi danışıqları bir daha təsdiqlədi ki, Rusiya ikinci Qarabağ müharibəsinin nəticələrini tam qəbul edir.

Azərbaycanın qələbəsi Avropada da qəbul olunur. Hələ ötən ilin iyul ayında ölkəmizə səfər edən Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel nitqində Dağ-

lıq Qarabağ, status və s. bu kimi ifadələr işlətmədi, hətta Ermənistanla Azərbaycan arasında bəzi məsələləri "mübahisə" adlandırmadı. Ötən ilin dekabr ayında Prezident İlham Əliyevin Brüsselə səfəri zamanı Avropa İttifaqı tərəfindən obyektiv mövqeyə ortaya qoyuldu. Bu, onu göstərir ki, Avropa İttifaqı 44 günlük müharibədən sonra yaranmış yeni reallığı başa düşür və regionla bağlı siyasətində bu reallığı nəzərə alır. "...Bu gün beynəlxalq təşkilatlar - BMT, Qoşulmama Hərəkatı, ATƏT, Avropa İttifaqı, MDB bu reallıqları tamamilə qəbul ediblər. Biz bunu həm formal mənada, həm də xalis ünsiyyətdə görürük. Üstəlik, mən beynəlxalq strukturların çoxsaylı rəhbərləri və dövlət başçıları ilə əlaqədə olarkən müşahidə edirəm, indi biz öz haqq işimizə qat-qat artıq dəstək görürük", - deyər Prezident İlham Əliyev bildirdi. Ermənistanın qatı müdafiəçisi olan Fransa da artıq reallıqları qəbul edib və anlayır ki, Azərbaycana təzyiqlik etmək mümkün deyil.

Vətən müharibəsinin nəticəsində Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqlar beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tam qəbul olunur. 44 günlük savaşda qazanan Zəfər dünyada qəbul edilməsi həm də onu göstərir ki, Azərbaycan öz milli mənafətlərini uğurla təmin edir.

**Rəşad CƏFƏRLİ,**  
"Azərbaycan"

## Komando hərbi hissəsində təlim-məşqləri keçirilib

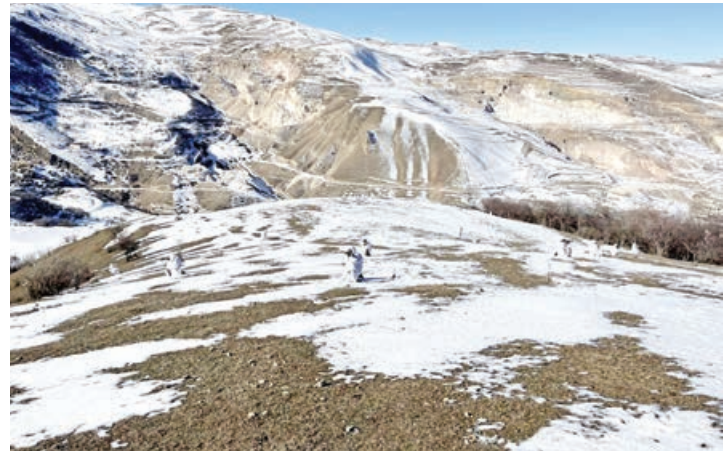
Döyüş hazırlığı planına əsasən, Quru Qoşunlarının Əməliyyat (Komando) hərbi hissəsində təlim-məşqləri keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, komandolar maneələr zolağından keçid açma, eləcə də sərt iqlim şəraitində, kəskin relyefli ərazilərdə müxtəlif yerdəyişmə üsullarını məşq ediblər.

Təlimdə yaşayış məntəqələrində müqavimət göstərən şərhi düşmə qüvvələrinin zərərsizləşdirilməsi üzrə taktiki fəaliyyətlər icra olunub.

Komandolar qarşıya qoyulan bütün tapşırıqları müvəffəqiyyətlə yerinə yetiriblər.

Təlim-məşqlərin əsas məqsədi Əməliyyat (Komando) bölmələrinin döyüş qabiliyyətinin daha da yüksəldilməsidir.



Bu gün Azərbaycan regionda ən güclü orduya malik ölkə statusunu daşıyır. Silahlı Qüvvələrinin istər yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığı, döyüş ruhu, nizam-intizamı, istərsə də maddi-texniki təminatı baxımından Azərbaycan nümunəvi dövlət olaraq qəbul edilir.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin həyata keçirdiyi ordu quruculuğu nəticəsində Azərbaycan Ordusu çevik, peşəkar və müasir tələblərə cavab verə bilən ordu kimi formalaşmış. İkinci Qarabağ müharibəsindəki şanlı Zəfərdən sonra isə ordumuzun daha da modernləşməsi istiqamətində qarşıya yeni vəzifələr, tələblər qoyulub.

Ordu quruculuğu prosesi yeni mərhələdə

Vətən müharibəsi ordumuz üçün həm də bir təcrübə, sınaq oldu. İllərlə keçirilən təlimlər, alınan silah-sursatlar, müasir texnikalardan yararlanmaq və ən başlıcası, vahid komandanlıq sisteminin idarə edilməsinin uğurlu nəticəsi əsl reallığı əks etdirdi. Eyni zamanda hərbi bəzi çatışmazlıq, əskiklik olan tərəflər də müəyyənləşdi.

Bu gün Vətən savaşında böyük döyüş təcrübəsi toplayan Silahlı Qüvvələrimizin maddi-texniki bazasının ən müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması sahəsində mühüm işlər görülür. İşğaldan azad olunan bölgələrdə xüsusi təyinatlı hərbi hissələrin yaradılması, müasir hərbi texnika və silah-sursatla təchiz edilən yeni yaradılan Komando briqadaları bir yenilikdir, Azərbaycanda ilkidir.

Ali Baş Komandanın göstərişinə əsasən müxtəlif hərbi təlimlərin keçirilməsi, hərbi hissələrin döyüş hazırlığının yüksək səviyyəyə çatdırılması, ordumuzun müasir silah, hərbi texnika ilə təchiz edilməsi və digər bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsi Azərbaycan Ordusunun Ermənistan ordusu üzərində qazandığı üstünlüyünün qorunub saxlanmasını təmin edir.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov "Azərbaycan" qəzetinə verdiyi məxsusi müsahibəsində məhz bu məsələlərə toxunaraq qeyd etmişdi ki, müharibədən sonra Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azərbaycan Ordusu qarşısında yeni tapşırıqlar qoyub və hərbi islahatların növbəti mərhələsinin başlanması barədə göstəriş verib. Nazirin sözlərinə görə, Qalib Komandan modernləşmə, silahlanma və hazırlıq sahələrində ordunun ən yüksək göstəricilərə sahib olması üçün konkret plan və tədbirlər müəyyənləşdirib, onların tətbiqinə icrasını tapşırıb.

Bununla yanaşı, hazırda bir sıra hərbi hissələrimiz azad edilmiş ərazilərimizə dislokasiya edilir və həmin ərazilərdə yeni hərbi hissələr, hərbiçiliklər salınır. Müdafiə naziri bu məsələyə də toxunaraq qeyd edib ki, dislokasiya olunan bölmələrimizdə qoşun xidmətinin təşkili, şəxsi heyatın döyüş hazırlığının və qabiliyyətinin daim yüksək səviyyədə saxlanması, yeni hərbi infrastruktur obyektlərinin yaradılması, bölmələrin və idarəetmə məntəqələrinin fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, döyüş planlarının dəqiqləşdirilməsi, maddi-texniki, tibbi təminatın davamlı yüksəldilməsi, ərazilərin mina və partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsi və bu kimi digər məsələlərin həlli gündəlik



## Qüdrət və qətiyyət örnəyi

İlham Əliyevin yeni hərbi islahatları ordunun daha da modernləşməsinə və yüksək döyüş hazırlığına malik olmasını şərtləndirir



fəaliyyətini əsas prioritetləndirir.

**Təkmilləşdirmə elementləri, modern silah-sursatla təchizat, Komando briqadalarının yaradılması**

Peşəkar ordunun formalaşdırılması çoxsaxəli prosesdir. Bunun üçün uzun illər, bəzən onilliklər tələb olunur. Ancaq İlham Əliyevin hərbi islahatları bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan Prezidenti həm də mahir sərkərdədir. Bu gün Ali Baş Komandan müəyyən etdiyi konkret planlar, tədbirlər əsasında hərbi islahatlar davam edir və ordumuzun arsenalı daha da gücləndirilir.

Yerli televiziya kanallarına verdiyi geniş müsahibədə İlham Əliyev bu məsələlərə bir daha aydınlıq gətirmiş, Azərbaycanın bu gün hərbi quruculuq işlərini davam etdirməsinin səbəblərini bir neçə aspektlə əsaslandırmışdı. İlk olaraq, müharibə dövründə Azərbaycan Ordusu kifayət qədər döyüş sursatından istifadə edib və bu gün onlar bərpa edilməlidir. Bunun üçün bağlanmış yeni müqavilələr əsasında ordumuzun arsenalı ən yeni silah-sursat, hərbi texnikalarla təchiz edilir.

Digər məsələ isə Silahlı Qüvvələrin döyüş qabiliyyətinin artırılmasıdır. Çünki ikinci Qarabağ müharibəsi böyük Qələbə ilə yanaşı, həm də əməliyyatlar aparılması sahəsində böyük təcrübə oldu. Bu, Silahlı Qüvvələ-

rin təlim şəraitində deyil, əməli işdə yoxlanılması prosesi idi ki, ordumuz bu sınaqdan da şərəflə çıxdı.

Ali Baş Komandanın tapşırıqlarından biri də yeni Komando xüsusi təyinatlı qüvvələrinin yaradılması idi. Artıq bu tapşırıq da uğurla icra olunur. Müxtəlif ərazilərdə Komando briqadaları yaradılır. Yeni Komando qüvvələrinin yaradılması ordumuzun hərbi potensialının təkmilləşdirmə elementlərindən yalnız biridir və həm də çox vacib elementdir.

Komando briqadalarının yaradılması ölkəmiz üçün yenilikdir. Bu briqadalarda yüksək təlim keçmiş, iradə nümayiş etdirmiş və Vətən uğrunda özlerini fəda etməyə hazır olan hərbiçilər xidmət edəcəklər. Əlbəttə ki, bu da ordumuzun gücünə güc qatacaq, beləliklə, Azərbaycan Ordusu bundan sonra da öz peşəkarlığını və yüksək mənəvi ruhunu qoruyacaq. Komando briqadası ən son hərbi avadanlıq və silahla təchiz edilmiş müqaviləli mütəxəssislərdən ibarət daim hazırlıqlı, yüksək mobil hava-desant hücum birliksəhəsidir. Onlar günün istənilən vaxtında ham dağlıq, həm meşəlik ərazilərdə, həmçinin şəhər şəraitində hər an baş verə biləcək silahlı münaqişələrdə dərhal döyüş istifadəsinə hazırdır. Bu briqadalar təcrid olunmuş və ya əsas qüvvələrdən ayrı qaldığı halda vahid informasiya-kommunikasiya məkanında qalıb, döyüş əməliyyatlarını aparmağa qadirdir.

Bütün bu islahatlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri getdikcə daha da güclənir və dünyanın qüdrətli hərbi güclərindən birinə çevrilir. Əminliklə deyə bilərik ki, həyata keçirilən hərbi islahatlar nəticəsində Azərbaycan Ordusu qüdrətini daha da artıracaq, tam modern hərbi gücə çevriləcək.

Məğlub Ermənistan bundan sonra nə qədər pulsuz silah-sursatla təmin edilərsə, arsenalını ən müasir texnika ilə zənginləşdirsə belə erməni əsgəri yüksək döyüş ruhu, xüsusi təyinatlı Azərbaycan əsgərinin qarşısına çıxmağa cürət etməyəcək, çünki buna gücü çatmayacaq.

**Rəşad BAXSƏLİYEV,**  
"Azərbaycan"

## Azad olunmuş rayonlarda qoşunların fasiləsiz hərəkəti təmin edilir

İşğaldan azad edilmiş Kəlbəcər və Laçın rayonlarında dislokasiya olunan qoşunların döyüş qabiliyyətinin yüksək səviyyədə saxlanması, o cümlədən mürəkkəb iqlim şəraitində döyüş növbətçiliyi çəkmək bölmələrinin fasiləsiz təminatının həyata keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan yolların qar örtüyündən təmizlənmək daim işlək vəziyyətdə qalması məqsədilə Azərbaycan Ordusunun Mühəndis Qoşunları tərəfindən fəaliyyətlər davam etdirilir.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.





# İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ



aylıq nominal əməkhaqqı 2020-ci ilin eyni dövrünə nisbətən 2,9 faiz artaraq 724,1 manat olmuşdur. Əhalinin ümumi gəlirlərinə gəlincə, həmin məbləğ ötən il 57,2 milyard manata çatmışdır ki, bu da 2020-ci ilə nisbətən nominal ifadədə 2,6 faiz çoxdur.

DSK-nın digər bir məlumatı ölkə üzrə pərakəndə ticarət dövrüyyəsi haqqındadır. Hesabatə əsasən, 2021-ci ildə pərakəndə ticarət şəbəkəsindən əhaliyə satılmış məhsulların dəyəri əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini müqayisəli qiymətlərlə 3,2 faiz üstələyərək 44 milyard 217,5 milyon manat olmuşdur. Eyni zamanda bu dövrdə əhaliyə 7 milyard 758,2 milyon manatlıq ödənişli xidmətlər göstərilmişdir ki, bu da əvvəlki ilin müvafiq dövrünün göstəricisini 4,8 faiz üstələyir.

Azərbaycanın keçən il xarici ticarət əlaqələrində də müsbət nəticələr qeydə alınmışdır. Hesabatə görə, ötən ilin 11 ayı ərzində gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla ölkənin xarici ticarət dövrüyyəsinin dəyəri 30 milyard 746,3 milyon dollar olmuşdur. Ticarət dövrüyyəsinin dəyər ifadəsində 20 milyard 336,4 milyon dollarını (66,1 faizini) ixrac, 10 milyard 409,9 milyon dollarını (33,9 faizini) idxal məhsulları təşkil etmişdir ki, bu da 9 milyard 926,5 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu deməkdir.

Xarici ticarətdə digər mühüm fakt ixracda qeyri-neft məhsullarının xüsusi çəkisinin artmasıdır. Hesabatə bildirilir ki, ötən ilin 11 ayı ərzində Azərbaycandan 2 milyard 359,8 milyon dollarlıq qeyri-neft məhsulları ixrac olunmuşdur. Bu isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünün analoji göstəricilərindən faktiki qiymətlərlə 44,1, real ifadədə 33,8 faiz çoxdur.

Bir neçə fakt da neqliyyat, informasiya və rabitə xidmətləri barədə: hesabatə görə, ötən il ərzində ölkənin informasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən ümumilikdə 2 milyard 384,2 milyon manatlıq müxtəlif xidmətlər göstərilmiş və həmin xidmətlərin 75,8 faizində əhali istifadə etmişdir. Həmin dövrdə neft məhsullarının həcmi 6,1 faiz artmışdır. Əldə edilmiş gəlirlərin 81,1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür. Neqliyyat sektorunda isə göstəricilər belədir: il ərzində ölkə üzrə 193,9 milyon ton yük, 1,2 milyard nəfərdən çox sərnişin daşınmışdır. İl ərzində yük dövrüyyəsi 2,8, sərnişin daşınması 3,1 faiz artmışdır.

Sonda istehlak qiymətləri: DSK bildirir ki, 2021-ci ildə 2020-ci ilə nisbətən ümumilikdə qiymətlər 6,7, o cümlədən ərzaq məhsulları, içki və tütün məmulatları 8,1, qeyri-ərzaq məhsulları 5,1, əhaliyə göstərilən ödənişli qiymətlər 5,8 faiz bahalaşmışdır.

"Azərbaycan"

## "DOST İş" Mərkəzi daha 900 şəxsi aqrar sahələr üzrə işlərə cəlb edib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki "DOST İş" Mərkəzi və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Aqrar İnkişaf mərkəzlərinin əməkdaşlığı çərçivəsində bu ilin əvvəlində daha 900 nəfər işlə təmin edilib.

Onlardan 150 nəfəri "Elektron kənd təsərrüfatı" informasiya sistemi üzrə proqramçı işində çalışır. Həmin şəxslər müxtəlif kənd təsərrüfatı sahələri üzrə subsidiyaların alınması üçün vətəndaşların müraciətlərinin qəbulu, bu müraciətlərin qeydiyyatı, sənədləşmənin aparılması prosesində kompüterlər vasitəsilə texniki işlərin yerinə yetirilməsini təmin edirlər. Qalan 750 nəfər isə baytar köməkçisi kimi fəaliyyət göstərir.

Qeyd edək ki, 2020-ci ildə də "DOST İş" Mərkəzi tərəfindən həmin sahələr üzrə 2500 şəxslə işlə təmin edilib. Beləliklə, ödənişli ictimai işlər proqramı çərçivəsində hazırda 64

DAHA 900 ŞƏXS AQRAR SAHƏLƏR ÜZRƏ İŞLƏRƏ CƏLB EDİLİB

rayon üzrə 3400 şəxs kənd təsərrüfatı sahələri üzrə işlərə çalışır, həmçinin müvafiq fəaliyyət sahələri üzrə ilkin peşə bilik və bacarıqları qazanırlar.

## Əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 69,6 faizi sənaye və tikinti sahələrinə sərf olunub

2021-ci ildə əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 45,4 faizi sənaye, 24,2 faizi tikinti, 16,5 faizi neqliyyat və anbar təsərrüfatına sərf olunub.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata əsasən, həmin dövr ərzində sözügedən vəsaitin 5,1 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat, 2,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,5 faizi təhsil, hər birində 1,2 faiz olmaqla

la peşə, elmi və texniki fəaliyyət, ticarət, neqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 0,6 faizi informasiya və rabitə, hər birində 0,4 faiz olmaqla əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,3 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,1 faiz olmaqla istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə yönəldilib.

## Fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 168 mini ötüb



Bu ilin yanvarın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 168 mini ötüb.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilir ki, hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq", "Ticarət; neqliyyat vasitələrinin təmiri", "Neqliyyat və anbar təsərrüfatı" və "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" sahələri üzrə qeydiyyatdan keçib. Sahibkarlıqla

məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,9 faiz), Lənkəran-Astara (10 faiz), Qazax-Tovuz (7,5 faiz) və Mərkəzi Aran (6,9 faiz) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatda olub. Fərdi sahibkarların 78,6 faizini kişilər, 21,4 faizini isə qadınlar təşkil edib. Qadınlar "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 31,5 faizini, "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq" fəaliyyət sahəsində 24 faizini, "Ticarət; neqliyyat vasitələrinin təmiri" fəaliyyət sahəsində isə 20,9 faizini təşkil edir. Sahibkar qadınların 30,5 faizi Bakıda, 10,1 faizi Lənkəran-Astara, 8,8 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçib. Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regional üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Gəncə-Daşkəsən və Qazax-Tovuz (hər biri 25 faiz), Bakı (23,4 faiz), Naxçıvan Muxtar Respublikası (23,2 faiz) və Lənkəran-Astara (21,8 faiz) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

**D**övlət Statistika Komitəsi (DSK) ötən ilin yekunları ilə bağlı makroiqtisadi göstəriciləri açıqlayıb. Hesabatda bildirilir ki, keçən il Azərbaycanda 92,9 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövründəkindən 5,6 faiz çox ümumi daxili məhsul (ÜDM) istehsal olunmuşdur. Əlavə dəyər istehsalı iqtisadiyyatın qeyri-neft-qaz sektorunda 7,2, neft-qaz sektorunda 1,8 faiz artmışdır.

2021-ci ildə ÜDM-in 42,5 faizi sənaye, 10,1 faizi ticarət və neqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,9 faizi neqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,9 faizi tikinti, 5,9 faizi kənd və meşə təsərrüfatları, eləcə də balıqçılıq, 1,3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 17,2 faizi digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsul və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,4 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə isə 9269,3 manat əlavə dəyər düşmüşdür.

Hesabat dövründə ölkə üzrə 54,5 milyard manatlıq sənaye məhsullarının istehsal edilmişdir ki, bu da 2020-ci ildəkindən 5,2 faiz çoxdur. Ümumilikdə bu dövrdə sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 18,9 faiz artmışdır. Sənaye məhsullarının 64,5 faizi mədəncixarxa, 29,9 faizi emal, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmişdir. Mədəncixarxa sektoru üzrə neft hasilatı 0,1, əmtəəlik

qaz hasilatı 23 faiz artmışdır. Emal sektorunda isə ecazəçilik məhsullarının istehsalı 58,3, tikinti materiallarının istehsalı 80,6, maşın və avadanlıqların quraşdırılması, təmiri işləri 46,7, bütün məmulatların istehsalı 54, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 26,8, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 29,8, kağız və karton istehsalı 26,5, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 17,4, neft məhsullarının istehsalı 13,4, hazır kimya məmulatlarının istehsalı 17,4, metal sənayesi məhsullarının istehsalı 25,5, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 16,9, kompüter, elektron və optik məhsullarının istehsalı 8,3, qida məhsullarının istehsalı 10,2, içki istehsalı 2,3, mebel istehsalı 24,8, avtomobil qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 21,3 faiz artmış, ağacın emalı və ağac məmulatlarının istehsalı 38,3, geyim istehsalı 21,7, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 45,2, digər neqliyyat vasitələrinin istehsalı 92,6, maşın və avadanlıqların istehsalı 9,1, elektrik

avadanlıqlarının istehsalı 11,2 faiz azalmışdır.

DSK-nın hesabatına əsasən, il ərzində əsas kapitala 127 milyard manat vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş ümumi vəsaitin 65,3 faizi məhsul istehsalı və 28,3 faizi xidmət obyektlərinin, 6,4 faizi yaşayış evlərinin tikintisinə sərf edilmişdir. 73,1 faizi daxili sərmayələr olan bu vəsaitlərin 68,3 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərində xərclənmişdir.

Keçən il ölkə üzrə neft-qaz sektoruna 5 milyard 765,5 milyon manat vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafına yönəldilmiş 10 milyard 361,5 milyon manat vəsaitin 1 milyard 153 milyon manatından (ümumi sərmayenin 9,7 faizindən) qeyri-neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə olunmuşdur. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, bu dövrdə əsas kapitala 4 milyard 332,2 milyon manat xarici kapital da yatırılmışdır. Həmin vəsaitin 91,6 faizi Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Yaponiya, Türkiyə, Norveç, İsveçrə, Malayziya, Rusiya, Fransa, İran və Vircin adaları investorlarına məxsus olmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsi 2021-ci ilin 11 ayı üzrə ölkədə müddəli işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı barədə məlumat açıqlamışdır. Bildirilir ki, Azərbaycanda keçən ilin yanvar-noyabr ayları üzrə müddəli işçilərin orta

## Dənizdə külək enerjisindən istifadə üzrə yol xəritəsinin ilkin layihəsi müzakirə olunub

Energetika naziri Pərviz Şahbazov Bakıda səfərdə olan enerji üzrə baş mütəxəssis və tapşırıq qrupu rəhbəri xanım Yasemin Orucun başçılıq etdiyi Dünya Bankı missiyasını qəbul edib.

Görüşdə dənizdə külək enerjisindən istifadə üzrə yol xəritəsinin ilkin layihəsinin təqdimatı keçirilib, layihəyə dair müzakirələr aparılıb. Xəzər dənizinin Azərbaycan akvatoriyasında böyük külək enerjisi potensialından istifadəyə dair müxtəlif ssenarilər nəzərdən keçirilib, pilot və kommersiya layihələrinin reallaşdırılma biləcəyi konkret zonalarda inşa edilə biləcək güclərə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Hazırlanmaqda olan yol xəritəsinin sahəyə özəl investisiyaların cəlbinə və gələcəkdə enerji ixracının artırılmasına töhfə verəcəyi vurğulanıb.

Elektrik enerjisi sahəsində liberal enerji bazarı üzrə yol xəritəsinin də təqdimatının keçirildiyi iclasda bazarın yaradılması mərhələləri, hər bir mərhələdə atılmalı olan addımlar, bu sahədə dünya təcrübəsi, enerji bazarına və elektrik şəbəkəsinə bərpəolunan enerjinin inteqrasiyası məsələləri haqqında məlumat verilib. Hər iki mövzuda iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Nazirlik və Dünya Bankı arasında gələcək əməkdaşlıq perspektivləri və istiqamətləri müzakirə edilib.

## AXA ötən ilin yekunlarını müzakirə edib

Aqrar Xidmətlər Agentliyində (AXA) 2021-ci ilin yekunlarına və cari ildə nəzərdə tutulmuş işlərə həsr olunmuş onlayn formatda görüş keçirilib.

Görüşdə çıxış edən AXA-nın sədri Mirzə Əliyev agentliyin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq görülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələr, dövlət tərəfindən fermerlərə göstərilən dəstək, yeni innovativ texnologiyaların tətbiqi, həmçinin AXA-da aparılan struktur islahatları nəticəsində çevik idarəetmə mexanizminin yaradılması, DAİM-lərlə koordinasiyanın gücləndirilməsi, yerli qurumlarla işin səmərəliliyinin artırılması, DAİM Dəstək Mərkəzinin fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsi, beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan informasiya və məsləhət xidmətinin əhəmiyyəti barədə ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, aqrar sektorun inkişafına dövlət tərəfindən hərtərəfli dəstək davam etdirilib, fermerlərin bu tədbirlərdən istifadə etmək imkanları asanlaşdırılıb, bu istiqamətdə şəffaflıq, hesabatlıq və elçatanlıq təmin olunur. Görülmüş işlər nəticəsində ötən dövrlə müqayisədə bu sahədə daha çox uğurlu nailiyyətlər qazanılıb. Cari ildə nəzərdə tutulmuş işlərin səmərəliliyini daha da artırmaq üçün yerli qurumların üzərinə böyük vəzifələrin qoyulduğunu diqqətə çatdırıb.

O da vurğulanıb ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə layihələr uğurla həyata keçirilib, 80,1 min hektar sahədə zərərli orqanizmlərə qarşı mübarizə tədbirlərinin aparılması təmin edilib.

Görüşdə aqrar sahənin inkişafı ilə bağlı qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub. Müzakirələrin sonunda bu formatda görüşlərin məntəqəvi olaraq davam etdirilməsi qərara alınıb, qaldırılan məsələlərin operativ həlli üçün tapşırıq və tövsiyələr verilib.

**A**zərbaycanın regional inkişafının sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramları çərçivəsində görülən işlər arasında yol çəkilişi ön yerlərdən birini tutur. Başqa sözlə, Prezident İlham Əliyevin bu sahədə apardığı uğurlu islahatlar öz nəticəsini verib.



**19,2 min kilometr müasir yol**  
Tikintisi 18 il əvvəl başlamış yeni yollarımız sonda bizi Qarabağa qovuşdurdu

yolda 4 yeni körpü tikilib, 6-si isə yenidən qurulub. Yolun üzərində 101 su keçidi quraşdırılıb, suaparıcı kanallar çəkilib. Bu yolun inşası Prezident İlham Əliyevin "Naxçıvan Muxtar Respublikasında Culfa-Ordubad magistral avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" və "Culfa-Ordubad avtomobil yolunun yenidən qurulması ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncamlarına əsasən inşa olunub.

Xatırladaq ki, son illər muxtar respublikada müasir standartlara uyğun avtomobil yolları salınıb, mövcud yol-neqliyyat kompleksini təkmilləşdirilib, yeni körpülər tikilib. Goranboy rayonunda açılan Əlirzalı-Xan Qorvənd-Səfikür-Tapqaraqoyunlu avtomobil yolu da 2021-ci ilin yadigarlarındandır. Ümumi uzunluğu 38 kilometr olan yol

dövlət başçısının müvafiq sərəncamlarına əsasən tikilib. Bu məqsədlə Prezidentin Əhtiyat Fondundan vəsait ayrılıb. Sözügedən avtomobil yolunun tikintisi 8 yaşayış məntəqəsinin rayon mərkəzi ilə neqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılmasında və təbii ki, bölgədə iqtisadiyyatın, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Keçən il eləcə də Qəbələdə 20 min nəfər əhalinin yaşadığı 11 yaşayış məntəqəsinin rayon mərkəzindən və digər yaşayış məntəqələrindən ayrılan, Bum-Tikanlı-Abxır avtomobil yolunun 2-ci kilometrliyində Bum çayı üzərində yeni körpü və Bum qəsəbəsinə gedən 2 kilometrlik avtomobil yolu bərpadan sonra istifadəyə verilib. Bum çayı üzərində yeni körpü və yol Qəbələ rayonunun yol-neqliyyat infra-

strukturunun yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında Prezident İlham Əliyevin sərəncamına uyğun olaraq inşa edilib. Uzunluğu 310, eni 9 metr olan körpü sürücülərin və vətəndaşların rahat və təhlükəsiz hərəkətinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

Bunlar 18 il əvvəl başlanan işlərin uğurlu davamıdır. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin məlumatına görə, 2003-2021-ci illər ərzində paytaxtda 83 yol ötürücüsü və tunel tikilib, 4-ü isə təmir edilib. 99 yeraltı və yerüstü piyada keçidi tikilib, 11-inde təmir aparılıb. Həmçinin 2010,5 kilometr uzunluğunda yeni yol tikilib, yenidən qurulub.

Bu müddətdə kəndlərlərə avtomobil yollarının təmiri və yenidən qurulması istiqamətində də müvafiq tədbirlər həyata keçirilib. Belə ki,

2003-2021-ci illər ərzində 6,2 milyon əhali yaşayan, 2210 yaşayış məntəqəsini birləşdirən kəndlərarası 5,1 min kilometr uzunluğunda avtomobil yolu tikilib, yenidən qurulub və təmir olunub.

Ümumilikdə isə respublikada ərazisində 19,2 min kilometr uzunluğunda yeni yol tikilib, yenidən qurulub və təmir olunub, 460 yeni körpü, yol ötürücüsü və avtomobil tuneli inşa edilib.

Texniki dərəcəli avtomobil yollarının uzunluğu 2003-cü ildə 115 kilometr təşkil edirdi, halda indi 935,5 kilometrdir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramlarının həyata keçirilməyə başladığı vaxtdan bəri ölkəmizdə hər il 1000 kilometrədən çox yeni yol istifadəyə verilib. Prezidentin paytaxtda və bölgələrdə yeni yolların tikintisi barədə verdiyi növbəti sərəncamlar bu istiqamətdə aparılan işlərin davamlı olduğunu bir daha təsdiqləyir. Bu sərəncamlara əsasən, Ağsu-Kürdəmir-Behrentəpə (26 kilometr)-Qarasaqqal-Ceyilli avtomobil yolunun tikintisi həyata keçiriləcək. Dörd min nəfər əhalinin iki yaşayış məntəqəsini birləşdirən bu yolun tikintisi məqsədlə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 6 milyon manat ayrılacaq. Xızı rayonunun Giləzi-Xızı (18 kilometr)-Qarabulacq avtomobil yolunun tikintisinə isə 6,4 milyon manat sərf olunması qərara alınıb. Paytaxtda və bir sıra bölgələrdə də yeni yollar tikiləcək və yenidən qurulacaq. Qarabağa və Şərqi Zəngəzura çəkilən yollar bu regionları ölkənin digər əraziləri ilə sıx bağlayacaq.

Beləliklə, müasir yol infrastrukturunun yaradılması yene də həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatların tərkib hissəsini təşkil edir. Rahat və abad yol isə dayanıqlı iqtisadi inkişafı təmin edən əsas amillərdəndir.

**Flora SADIQLI,**  
"Azərbaycan"

## Bakıda Aqrar-Turizm Investisiya Forumu keçiriləcək

Yanvarın 27-də Avropa İttifaqının maliyyə-tərəfdaşlığı, Avrsiya Tərəfdaşlıq Fondu və "Konstitusiya" Araşdırmaçılar Fondunun icra etdiyi "AgriVision" layihəsi çərçivəsində Aqrar-turizm Investisiya Forumu keçiriləcək.

Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyindən AZƏRTAC-a bildirilənə ki, forumun əsas məqsədi Lənkəran-Astara iqtisadi rayonundan olan fermerlər və xidmət təminatçıları üçün turizm istiqamətlərini inkişaf strategiyalarını, biznes planlarını potensial dövlət və özəl investitorlara təqdim etmək üçün platforma rolunu oynamaqdır. Qeyd olunub ki, investorlar arasında Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi, Dövlət Turizm Agentliyi, Azərbaycan Turizm Bürosu, Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi kimi dövlət qurumlarının, kənd yerlərinin inkişafı, kənd təsərrüfatı və turizm sahələrində çalışan beynəlxalq donor təşkilatlarının (UNDP, FAO və USAID) nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulub.



Eyni zamanda kiçik və orta fermer təsərrüfatlarının, müəssisələrlə işləyən maliyyə institutlarının, həmçinin kənd turizm imkanlarını maliyyələşdirərkən maraqlı olan dövlət və özəl şirkətlərin, fərdi sahibkarların tədbirə iştirakı nəzərdə tutulub.





# İlk Daşaltı əməliyyatı faciə ilə başa çatdı

Bu döyüşdə şəhid olan Vətən övladlarının qisası 28 ildən sonra yetərincə alındı

1990-cı illərdə sovet imperiyasının silahlandırdığı ermənilər hərbi üstünlüklerinden istifadə edib Dağlıq Qarabağ münafiqə ocağına çevirdilər. Azərbaycanlıların yaşadıkları kəndləri, qəsəbələri, şəhərləri mühasirəyə alıb, dinc əhalini evindən, yurdundan qovmaq üçün qəddarlıqla cinayətlər törətdilər. Erməni vandalizmi nəticəsində azərbaycanlıların yaşadıkları yerlər viranə edildi.

1992-ci ilin də qışı belə dəhşətli, qorxunc xəbərlər başlamışdı. Amansız erməni silahlı dəstələrinin Cəmili, Meşəli kəndlərini və Kərkicahan qəsəbəsini işğal etdikdən sonra azərbaycanlıların hüznü, təşvişi və həyəcanı artırdı. Əsrlər boyu alınmaz qala hesab edilən Şuşanın ətrafında vəziyyət gərginləşirdi. Şuşa şəhəri və yaxınlıqdakı kəndlər, Şuşa-Laçın yolu şəhərin ətrafında ermənilər yaşayan kəndlərdən müntəzəm atəşə tutulurdu. Həmin kəndlər erməni silahlılarının dayaq məntəqəsinə çevrilmişdi. Belə gərgin günlərdə gözler Daşaltı kəndinə dikildi. Erməni yaraqlıları Şuşadan 3-4 kilometr məsafədə, Şuşa-Laçın maqistral yolu boyunca yerləşən həmin kənddəki atəş mövqelərindən Şuşanı, Şuşa-Laçın yolundan ötən nəqliyyat vasitələrinə gülləbaran edirdilər. Bununla həm də Şuşada yerləşən Azərbaycan qoşunlarının təchizatında çətinliklər yaranırdı.

Düşmənin atəş nöqtələrini məhv etmək qərarı verildi. Böyük əhəmiyyət daşıyan bu əməliyyata oxvatki müdafiə naziri, general-mayor Təcəddin Mehdiyev özü rəhbərlik edəcədi. O, bu məqsədlə 1992-ci il yanvarın 19-da Şuşaya gəlmişdi.

Əsas zərbələr Daşaltıya və Əsgərana vurulmalı idi. Həmin məntəqələr alındıqdan sonra Qarabağdakı erməni silahlı qüvvələri iki hissəyə bölünəcək, beləcə, düşməni məhv etmək daha asan olacaqdı. Ancaq Daşaltı əməliyyatı zamanı cəbhənin başqa istiqamətlərindən düşməne zərbə endirilmədi. Şuşaya getməli olan iki ədəd texnika yolda sıradan çıxaraq Laçında, ikisi Qubadlıda qaldı. Şuşaya getməli olan Sabir Cəfərov "yoxa çıxdı", silah-sursatlar isə əməliyyat başa çatdıqdan iki gün sonra lazımı ünvanə yetdi.

Daşaltı əməliyyatından qabaq Şuşanın müdafiəsi zəif təşkil olunmuşdu. Vahid komandanlıq yox, müxtəlif dəstələr mövcud idi. Təcili keçirilən müşavirədə vahid komandanlıq altında bütün dəstələri birləşdirmək, komendant saati tətbiq etmək təklifi etirazla qarşılandı. Müşavirədə şəhər ətrafındakı Daşaltı kəndində erməni quldurlarının atəş nöqtələrini məhv etmək üçün əməliyyat aparmaq qərarı qəbul olundu. İki gün kəşfiyyat aparıldı. Daşaltı kəndində ermənilər

50-60 nəfərlik silahlı dəstəsi olduğu müəyyənləşdirildi. Əməliyyatın keçirilməsi üçün Şıxov taborundan 200 nəfər ayrıldı. Təcəddin Mehdiyev polkovnik Zaur Rzaev, podpolkovnik Nureddin Abdullayev, MTN və Daxili İşlər Nazirliyi bölmələrinin rəhbərləri və zabitləri arasında vəzifə bölgüsü aparıldı. Əməliyyatın keçirilməsi üçün 5 taqım və Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Kəşfiyyat İdarəsinin əməkdaşları Riad Əhmədovun rəhbərliyi altında peşəkar döyüşçülərdən ibarət 10 nəfərlik xüsusi qrup formalaşdırıldı.

Plan hazırlandı. Və Şuşa yaxınlığında yerləşən Daşaltı kəndinin azad edilməsi uğrunda 1992-ci il 25 yanvarda axşam saat 20:00-da əməliyyat başlandı.

Plan üzrə, birinci taqım Nəbilər kəndinə gələrək 10 nəfərlik patrul dəstəsiyə göndürüldü. Onlardan Sığnaxa gedən ən qısa yolu soruşdular. Ancaq bələdçilər həmin yolla irəliləməyin çox təhlükəli olduğunu söylədilər. Birinci taqım daha uzun yolla gedərək 3 kilometr əvvəzinə 15 kilometrə qədər məsafə qət etdilər. Nəticədə lazımı məntəqəyə təyin edilməsi vaxtdan daha gec çatdılar.

O gün hava son dərəcə əlverişsiz idi, güclü şaxta ətrafı bürümüşdü. Dərin qar örtüyü, yüksək dağlar, eləcə də özləri ilə götdükləri silah-sursat döyüşçülərimizin hərəkətini çətinləşdirirdi. Mövcud radioaparətlər çox köhnə idi. Ermənilər çox zaman Azərbaycan Ordusunun bölmələri arasındakı danışıqları nəinki eşidirdilər, hətta müdaxilə edirdilər. Əməliyyat zamanı hərbi əlaqə zəif qurulduğundan komandanlıq əsgərlərinin vəziyyətindən, harada olduqlarından vaxtında xəbər tuta bilmədi. Bir-biri ilə əlaqə saxlamaq imkanından məhrum olduqlarından bölmələrin hərəkətlərindən uyğunsuzluq yaranı.

Birinci taqım Sığnax kəndindən Daşaltıya gedən yol boyunca nəzərdə tutulmuş mövqelərə yetişib ayaq saxladılar. Burada dayanmağın əhəmiyyətsizliyinə, Sığnaxdan ermənilərin gəlməyəcəklərinə, Daşaltıya hücum etməyin vacibliyinə bələdçilər taqım komandirini inandırıldı. Daşaltı-Sığnax yolunu ətrafında mövqelərdə taqımın 6 əsgəri qaldı, qalanları mövqeləri tərk edərək Daşaltıya tərəf istiqamət aldılar.

Səhər saat altı radələrində Sığnax kəndi tərəfindən erməni əsgərləri ilə dolu "KamAZ" yük avtomobili gəldi. Mövqedə qalmış 6 əsgər atəş açaraq erməni əsgərlərini avtomobil qarışığı məhv etdilər. Həmin vaxt düşməni əsgərləri ilə dolu başqa bir "KamAZ" yaxınlaşdı. Mövqedə dayanmış 6 əsgərimizlə onların arasında döyüş başladı. Əsgərlərimizdən 2-si şəhid oldu, 1-i yaralandı. Sağ qalan 3 əsgərimiz həlak olan və yaralı yoldaşlarını götürüb geri çəkildilər. Sığnaxdakı yolda olan mövqelər erməni silahlı dəstəsinin əlinə keçdi. Onlar 3-cü və 4-cü Azərbaycan taqımlarının arxa tərəfinə keçdilər.

Şuşakəndə gedən yolu kəsməli olan 2-ci taqım düşmənin pususuna düşdü. Taqımın yalnız iki əsgərimiz yaralı qurtularaq qaça bildi. Onlar taqımı düşməni pususuna aparan Maxış adlı bələdçi ilə erməni yaraqlılarının danışıqlarının şahidi olmuşdular. Bələdçi ermənilərdən ona sözlü vəziyyət məlumatı tələb edirdi. Ermənilər isə "gətirilməmiş silahları avtomatları, nişançılar, onları sat, bu da sənə mükafatın olacaq", - deyərək bələdçiyə cavab vermişdilər.

Nəzərdə tutulan yoldan kənara çıxdıqlarına, 2 kilometr daha uzaqda mövqə tutduqlarına görə 3-cü və 4-cü taqımlar Sığnaxda və Şuşakəndə yollarda döyüşən əsgərlərin yardımına yetib bilmədilər.

Uğursuzluqlar bir-birini əvəz etməyə, hərbi əməliyyat planı üzrə davam etdirilirdi. Nəbilər kəndindəki dəstəməz Daşaltıya doğru atəş açdılar, erməni dəstələri eyni qaydada cavab verdi. 3-cü və 4-cü taqımların əzəmi təsiri altında Riad Əhmədovun dəstəsi kəndi içərilədi. "Kələmlik" deyilən yerin yaxınlığında Qurban adlı bələdçinin satqınlığı nəticəsində dəstə pususuya salındı və bütün üzvləri ermənilər tərəfindən qətlə yetirildi. Riad Əhmədov özü isə itkin düşdü.

Sonra 3-cü və 4-cü taqım kəndin kənarlarından Daşaltıya daxil olub düşməni dəstələri ilə döyüşə başladılar. Həmin vaxt Sığnax yolunda mövqeləri özbaşına tərk etmiş 1-ci taqımın əsgərləri "ura" deyərək bağıraraq 3-cü və 4-cü taqımların arxasına kəndə daxil oldular. Kənddəki azərbaycanlı əsgərlərə əlaqə olmadıqca görə, gələnləri düşməni əsgərləri heç bilmədilər. Aralarında itişmə başladı və itkilər verdilər. Daşaltı və Sığnax istiqamətindəki mövqelərdən isə erməni dəstələririn şiddətli atəşinə məruz qaldılar. Bu zaman Sığnax kəndi istiqamətindən gələn erməni des-

təsi Azərbaycan bölmələrinin mövqelərinə arxadan zərbə vurdu. Hər tərəfdən sıxışdırılan, ağır zərbələr alan döyüşçülərimiz Daşaltı əməliyyatında misilsiz igidlik göstərdilər. Qəhrman Azərbaycan oğulları döyüş meydanından qaçmadılar. Mühasirəyə düşəndə də döyüşə davam etdilər. Çoxu qəddar ermənilərə əsir düşməmək üçün canına qiymət verməyə hazır idilər. Çoxu qəddar ermənilərin əhatəsində qalan Elşən Xəlilov F-1 qumbarasıyla özünü və ətrafındakı erməni əsgərlərini öldürdü, Zaur Cəfərov isə son gülləsini özünə vurdu.

Təcəddin Mehdiyev Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin döyüşçülərindən ibarət 5-ci taqımı Daşaltı kəndindəki döyüşçülərə köməyə göndərdi. Ancaq artıq gec idi. Onlar 500-600 metr irəlilədikdən sonra ermənilərin güclü müqaviməti qarşılaşdı. 5-ci taqım dayanmalı oldu. Təcəddin Mehdiyev güclü dumanın çökməsindən istifadə edərək Şuşaya doğru geri çəkilmək əmrini verdi. 1992-ci il 26 yanvar günü Milli Ordunun sağ qalan döyüşçüləri Daşaltıdan Şuşaya doğru geri çəkilməli oldular.

Sonrakı cəhdlər faydasız oldu, xayanətkar bələdçilərin heç birini tapa bilmədilər. Rəsmi məlumatlara görə, Daşaltı əməliyyatında Azərbaycan Ordusu 90 nəfərdən artıq itki verib, onlarla əsgər isə hələ də itkin sayılır. Döyüşdə ermənilərin bir neçə texnikası, 80-ə yaxın canlı qüvvəsi məhv edildi.

Daşaltı əməliyyatı uğurlu olsaydı, müharibənin gedişi Azərbaycanın xeyrinə dəyişə bilərdi. Məğlubiyyət döyüşçülərini də, dinc əhəlinin də döyüş ruhuna ağır təsir göstərdi. Daşaltı əməliyyatından sonra erməni quldurları daha da azğınlıq etdilər. Azərbaycanın şəhər, qəsəbə və kəndlərini bir-birinin ardınca işğal etdilər, yerli əhaliyə divan tutdular.

Uğursuzluqlara baxmayaraq, o gün döyüşçülərimiz öz rəşadətliyi ilə nümunə ola bildilər. Daşaltıdakı döyüşdə Azərbaycan oğulları əsrlər boyu danışıqla, qələmə alınacaq qəhrəmanlıq dastanını yazdılar.

"Bütün bunlar o qanlı döyüş günlərindən sonra tarixi səhifələrinə yazıldı. Qarşıda isə Azərbaycan Ordusunun qalibliyi bayrağını Şuşada, o cümlədən Daşaltıda da dağalanması kimi Zəfər günləri var idi. 44 günlük Vətən müharibəsi özünün şanlı tarixində Daşaltı əməliyyatında şəhid olan vətən oğullarının da qisasının alındığını təsdiqlədi..."

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

# Yolumuz Şuşayadır

Mədəniyyət paytaxtımıza - Zəfər qalasına müntəzəm avtobus reysləri başladı



Əvvəlki 1-ci sah.

Şəhərdə bərpa və yenidənqurma işlərinin getməsinə baxmayaraq, Azərbaycan dövləti öz vətəndaşlarına qədim yurd yerimizi görmək imkanları yaradıb. Bu məqsədlə Bakı-Şuşa-Bakı avtobus reysinin açılması vətəndaşların sevincinə səbəb olub. Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə artıq hər bir azərbaycanlı bundan sonra müntəzəm həyata keçiriləcək avtobus reysləri vasitəsilə doğma Şuşa şəhərinə səfər edə bilərlər.

Qarabağın tacı, hər bir azərbaycanlının mənəvi varlığını ayırmaz parçası olan doğma Şuşa vaxtilə olduğu kimi, yəni də onu görməyə gələn qonaqların avtovağzal ərazisində qarşılayaraq özünü əvvəlki ənənələrinə sadıq olduğunu bir daha nümayiş etdirdi. İlk səfər yanvarın 24-də həyata keçirildi. Bakı-Şuşa-Bakı reysi bundan sonra müntəzəm olaraq təşkil ediləcək. Azərbaycan vətəndaşları artıq digər bölgələrə olduğu kimi, ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı olan Şuşaya da daim səfər edə bilərlər.

Havanın qarlı-şaxtalı olması, yola sərf edilən 13 saat müqabilində şəhərə tanışlıq yalnız 2 saatın ayrılmasına baxmayaraq, Şuşa-Bakı-Şuşa reysinə maraqlı göstərənlerin sayı həddindən artıq çox olub. Lakin ilk səfərdə 6-sı Şuşa sakini olmaqla, ümumilikdə 44 nəfər bu müqəddəs şəhərə səfər etdi.

Şuşaya səfər qiymətlərindən olduqca münasib - bir nəfər üçün 10 manat 40 qəpik müəyyən edilməsi də hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün bunun əlçatan olmasına hesablanır. Marşrut xətlərinə bilet satışı onlayn qaydada "Yolumuz Qarabağa" portalı vasitəsilə həyata keçirilir.

"Şuşa ili"nin ilk ayında bənzərsiz tarixi görkəmi olan bu müqəddəs şəhəri ziyarət edənlər burada yalnız erməni vandallarının törətdiyi dağıntılara, şəhərin işğaldan azad edilməsi üçün aparılan qanlı mübarizənin izləri ilə tanış ol-



mayıblar. Onlar həm də azadlığa qovuşan Şuşada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə qısa zaman ərzində gerçəkləşməyə başlayan infrastruktur layihələrinin içərisində birbaşa şahidi olublar. Şuşa zərəfindən dəhşətli sonrakı infrastrukturun qurulması, yenidənqurma işlərinin aparılmasında çəvilik buraya səfər edənlər hər bir azərbaycanlıda qürur hissi yaradır, dövlətinin qüdrətini, iqtisadi gücünə olan inamını daha da möhkəmləndirir.

Şuşaya bundan sonra da səfər edənlər hər bir azərbaycanlı tarixin bu dövrünü - şəhərin dirçəlməsi üçün aparılan yenidənqurma işlərini öz gözələri ilə görə bilərlər. Şuşaya səfər edənlər yalnız bunlarla tanış olurlar, onlar həm də təmməl 1752-ci ildə Qarabağ xanı Pənəhəli xan tərəfindən qoyulan və bu il 270 illiyi qeyd olunacaq Şuşa şəhərinin inkişaf tarixinin, onun dirçəliş dövrünün canlı şahidinə çevrilirlər. Azərbaycanın və Şuşanın Cənubi Qafqazın mədəni və iqtisadi-siyasi həyatında müstəsna rol

oynayan Şuşanın əsl tarixi simasının qaytarılması üçün böyük layihələr gerçəkləşdirilir. Qısa müddətdə Şuşanın Baş planının hazırlanması, böyük Azərbaycan sairi Molla Pənəh Vəqifin bütünü - muzey-məqbərə kompleksinin öz ilkin görkəminə qaytarılması, Bülbülün ev-muzeyinin və Üzeyir bəy Hacıbəylinin heykəlinin açılışları, habelə tarixi, dini və memarlıq abidələrinin bərpası bu mədəniyyət paytaxtında həyata keçirilən kompleks işlərin, Böyük Qayıdış hazırlığı yalnız bir hissəsidir. İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə görülen işlər sayəsində daha da parlayacaq Şuşa özünün inkişafı, əzəməti ilə düşməne getdikcə daha çox gözəldi verəcək.

Bu gün hər kəs Şuşanı, bu doğma yurdun möhtəşəmliyini görməyə, igidlərimizin ruhunu özündə daşıyan müqəddəs torpaqları ziyarət etməyə tələsir. Yolumuz açıq olsun, əziz səhifələr!

İlham İSABALAYEVA, "Azərbaycan"

## Mədəniyyət Nazirliyi "Şuşa mədəniyyətinin inciləri" adlı layihəyə start verir

Qarabağın tacı olan Şuşa xalqımız üçün müqəddəs və əziz məkandır. Şuşa sevgisi hər bir azərbaycanlının mənəvi varlığını ayırmaz parçasıdır. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 2022-ci il ölkəmizdə "Şuşa ili" elan olunub. Dövlət başçısının mədəniyyəti paytaxtımızla bağlı bu sərəncamı Mədəniyyət Nazirliyinin də üzərinə müəyyən öhdəliklər və ciddi vəzifələr qoyur.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu mötəbər hadisəni rəhbər tutaraq Mədəniyyət Nazirliyi qədim şəhərimizin zəngin mədəni irsini tanımaq məqsədilə "Şuşa mədəniyyətinin inciləri" adlı layihəyə start verir.

Məlumatla görə, Şuşanın zəngin mədəniyyətini daha geniş əhatə etmək üçün layihə yeddi bölmədən ibarət olacaq: "Şuşanın memarlıq salnaməsi", "Azərbaycan musiqisinin məbədi - Şuşa", "Muğam

ocağı - Şuşa", "Qarabağ xalçaçılıq məktəbi - Şuşa", "Şuşanın ədəbi həyatı", "Şuşanın simaları", "Şuşa milli geyim üslubu".

Layihə çərçivəsində hazırlanan məlumatların internet məkanında, o cümlədən sosial media hesablarında yayımlanması nəzərdə tutulur.

Təbliğat materialları ilkin olaraq Mədəniyyət Nazirliyinin rəsmi feysbuk, instaqram və tviter səhifələrində yayımlanacaq.

## Azərbaycan turizm sektorunu sürətlə bərpa etmək imkanına malikdir

Ölkəmiz qənisz gözəlliyi, bənzərsiz təbii mənzərələri ilə sayıqların diqqətini özünə cəlb edən nadir diyarlardandır. Bakıya ayağı dəyən istənilən cənəbi burda insanlarnın qonaqpərvərliyinə və tolerantlığına heyran qalır.

"İzvestiya" qəzetinin keçmiş baş redaktoru V.Abramov 50-yə yaxın ölkəni gəzən turist kimi Bakıya dəfələrlə qonaq gəlib. O, paytaxtımızın gözəllikdə heç bir məşhur şəhərdən geri qalmadığını deyib: "Bilirsinizmi, Bakını dünyanın istənilən şəhəri ilə müqayisə etdikdə, lap ələ məşhur bulvarı olan Neapolla yan-yan qoyduqda bura daha gözəl, daha cazibədar. Oradakı insanlarla buradakılar eyni deyil, fərqlidirlər. Orada insanlar qapalıdır və sənə açıq deyirlər, adama ələ cənəbi kimi də baxırlar. Azərbaycanlılar açıqürəkli və gülerüzdürlər, qonaq qarşılamada zövq alırlar".

Vitalinin həyat yoldaşı Lida isə Azərbaycanda keçirdiyi ad gününü, onun şərifinə dağlarda geçə qalanan adı tonqalı heç vaxt unutmayacağını deyib, eləcə də Bakının gözəlliyini vurğulayıb: "Sizin şəhər yağışların və rütubətin içində gizlənən Venetsiyadan daha qədim və qat-qat gözəldir!".

Azərbaycan hər bir turistin qəlbində yer tutmağı, onu özünə çəkməyi bacaran ölkədir. İtaliyalı sosioloq Litsiya burada keçirdiyi hər gün yaddaşına bir nağıl, əfsanə kimi qeyd etdiyi, hopyurduğunu yazır. İordaniyalı jurnalist Sudah Maruan isə həyat yoldaşı Elena Neduqina ilə Azərbaycana gələcəkləri günü sehisizliklə gözləyirlər. Bir sözlə, Bakıya səfər olanların, onun üçün uşaq kimi darıxanların sayı-hesabı yoxdur.

Təəssüf ki, son iki ildə pandemiya iqtisadiyyatın bütün sahələrinə, o cümlədən turizm sektoruna sarsıdıcı zərbələr endirdi. Ölkəyə gələn qonaqların az qala "ayağı keşildi". Keçən ilin ortalarında BMT-nin hazırladığı məruzədə deyilirdi ki, koronavirus pandemiyası turizm sektoruna bütünlükdə ölümlük zərbə endirəcək və 2020-2021-ci illərdə dəyən zərər təxminən 4 trilyon dollardan artıq olacaq. Məruzənin müəllifləri qeyd edirdilər ki, 2020-ci ildə beynəlxalq turizm və onunla sıx bağlı olan sahələr artıq 2,4 trilyon dollar itiriblər. Belə ki, 2020-ci ildə xarici turistlərin sayı tam bir milyard nəfər və ya 73 faiz azalıb. Dünya Səhiyyə Təşkilatı isə hələ də insanları səyahətlərdən daşınmağa çağırır. Proqnozlar o qədər də ürəkəcan deyil: planetimizdə turizm sektorunun bərpası 2023-cü ildən tez gözlənilir.

Azərbaycanla bağlı statistik rəqəmləri nəzərdən keçirəndə görürük ki, 2021-ci ildə respublikamıza dünyanın 167 ölkəsindən 797 mindən artıq cənəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslər gəlmişdir. Bu rəqəm əvvəlki ilə müqayisədə 0,5 faiz azdır.

Bütün bunlar təbii ki, postpandemiya dövrünün problemləri ilə bağlıdır. Belə ki, pandemiya əvvəl 2019-cu ildə Azərbaycana 3 milyon 170,4 min nəfər turist gəlmişdi. Bu da 2018-ci ilin göstəricisindən 11,3 faiz artıq idi. Gələnlərin 29,4 faizi Rusiya Federasiyası, 22,9 faizi Gürcüstan, 10 faizi Türkiyə, 8,1 faizi İran, 3,4 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, 2,2 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin vətəndaşları olmuşdur. Bu, Dövlət Statistika Komitəsinin yaydığı məlumatdır.

2019-cu il ərzində Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 21,3 faiz, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 9,3 faiz artmışdır. Bundan başqa, turistlərin arasında ən çox artım Türkmənstanda (84,2 faiz), Hindistanda (66,8 faiz), Çində (62,4 faiz), Misirdə (55,6 faiz) və Malayziyada (54,9 faiz) müşahidə olunmuşdur.

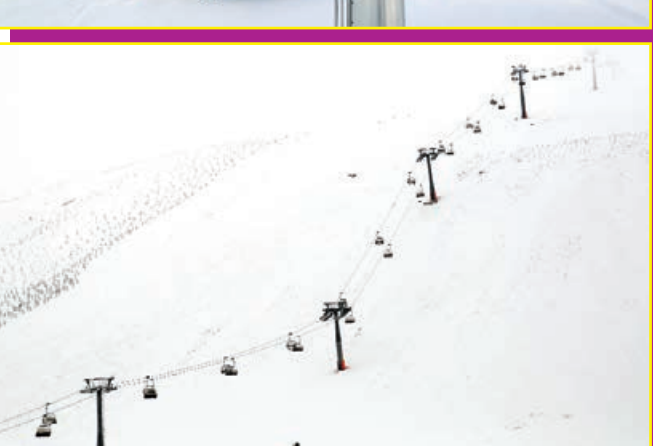
Keçən il isə ölkəmizə gələnlərin 32,6 faizi Rusiya Federasiyası, 25 faizi Türkiyə, 15,8 faizi İranın payına düşürdü. 2020-ci ilə müqayisədə ötən il Gürcüstandan gələnlərin sayı 66, Hindistandan - 55,3, Səudiyyə Ərəbistanından - 26, Özbəkistandan - 20,3 faiz azalmışdır. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən gələnlərin sayı 2,2 dəfə, İranda - 72,2, ABŞ-dən - 69,3, Almaniya - 67,7, İsraildən - 57, Böyük Britaniyadan - 33,7, İtaliyadan - 24, Türkiyədən - 23,3, Rusiya Federasiyasından 14,7 faiz artmışdır. 2020-ci ilə müqayisədə Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 53,8 faiz artaraq 35,4 min nəfərə çatmışdır.

Azərbaycan artıq dünyanı heyran qoyan ölkəyə çevrilmişdir və buraya gəlmək istəyənlərin sayı yüz minlərdədir. Pandemiya dünya iqtisadiyyatına zərbə vurmaqla yanaşı, hər bir turistin də bütəcəsini zəiflətdi. Buna görə də biz turizm axınına gücləndirmək üçün mütləq müəyyən güzəştləri tətbiq etməliyik, həm də daxili bazarda rəqabət gücləndirməliyik. Təyərə biletlərinin, hotelin və iaşə xidmətlərinin qiymətlərinin hamısı turisti qane etməlidir.

Azərbaycan ne qədər sürətlə yenilikləri tətbiq edəcəksə, bir o qədər də artıq turist qəbul edə biləcək.

Bahadır İMANQULİYEV, "Azərbaycan"

Fotolar İlham BABAYEVİNDİR







# Yeni ştamın əlamətləri mövsümi qripin simptomlarına bənzəyir

Avropa ölkələrində iki aydan çoxdur ki, geniş yayılan yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasının "Omikron" ştamı son həftələr ölkəmizdə də yayılmağa başlayıb.

Mütəxəssislər bir sıra ölkələrdə "üstünlüyü" ələ alan "omikron" ştamının yoluxduruculuq xüsusiyyəti yüksək olsa da, xəstəliyin gedişinin, adətən, zəif olduğu fikrini irəli sürürlər.

Ölkəmizdə COVID-19-un "Omikron" ştamı yanvarın 10-da qeydə alınıb. Yanvarın 24-dən etibarən isə COVID-19 PZR test nəticəsi "müsbət" olan şəxslərin və onların müəyyən olunmuş "sıx təmaslı"ların təcrid müddəti 14 gündən 7 günə endirilib.

Hesab edilir ki, 7 günlük təcrid müddəti kifayətdir. Ölkəmizdə təcrid müddəti yalnız yerli ekspertlərin fikirləri deyil, həmçinin beynəlxalq təcrübə əsas götürülürək azaldılıb. Ancaq mütəxəssislər bu qənaətdədir ki, təcrid müddəti başa çatmış vətəndaşlar arxayınlaşmamalı, sağlamlıq vəziyyətlərini diqqət yetirməlidirlər. Belə ki, qeyd olunan müddət başa çatdıqdan sonra da bir həftə ərzində tibbi maska taxmalıdırlar. Əgər 7 gündən sonra da müəyyən simptomları qalbsa, qızdırmadan əziyyət çəkirse, xəstə evdə qalmalı, özünü təcrid etməlidir.

Banqladəşli professor Nazmul İslam koronavirusun "Omikron" ştamına yoluxanların təxminən dördə üçünün (73 faiz) burun axmasından şikayətləndiyini qeyd

edib. Bildirib ki, baş ağrıları xəstələrin 68 faizində müşahidə olunub, xəstələrin 64 faizi isə yorğunluq hiss edib. Bundan başqa, bu ştama yoluxanların ən azı 60 faizi asqırma və ya boğaz ağrısından, 44 faizi isə öskürəkdən şikayətlənib.

Nazmul İslam qeyd olunan əlamətlərin mövsümi qripin simptomlarına bənzədiyini diqqətə çatdırıb.

## Yoluxmaların ümumi sayı artır

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı dünyaya açıqlayıb ki, "Omikron" peyvənd olunmuşlarda, "Delta" ilə müqayisədə daha təhlükəsiz görünür, bu, onun mülayim kateqoriyalara aid edilməsi demək deyil.

Təşkilatın Avropa bürosunun rəhbəri doktor Hans Klüge qeyd edib ki, ÜST-ün Avropa regionunda COVID-19-a ilk yoluxma hadisəsindən, - bu fakt Fransada qeydiyyata alınmışdı, - iki il keçir. İndi pandemiyanın yeni mərhələsi başlanır: vəziyyətin sabitləşməsinə ümid yaranıb.

ÜST-ün Avropa bürosunun rəhbəri bildirib ki, hazırda "Omikron" ştamı regionda çox sürətlə yayılmaqdadır. Bu ştamın Cənubi Afrikada aşkar edilməsindən iki ay sonra o, regionda COVID-19-a yoluxma hallarının 32 faizinə səbəb olur. Bu, ötən həftə üzrə müvafiq göstərici ilə müqayisədə 15 faiz çoxdur.

Hans Klügen bir daha təsdiq edib ki, "Omikron" xəstəliyin ağır keçməsinə

nadir hallarda səbəb olduquna baxmayaraq, yoluxmaların ümumi sayı artır və xəstəxanalar daha gərgin rejimdə işləməli olur. O deyib: "Bizim düşündüyümüz kimi: Regionda reanimasiyaya düşənlər əsasən vaksininlənməmiş insanlardır".

Ötən iki ildə regionda 1,7 milyon nəfər COVID-19 səbəbindən vəfat edib. Bu xəstəlik orta hesabla hər saatda 99 insanın həyatına son qoyub. Pandemiya yoxsulluğa qarşı mübarizə üçün illər boyu göstərilən səyləri heçə endirib. Hazırda ÜST-ün Avropa regionuna daxil olan ölkələrin 4 milyona yaxın sakinini yoxsulluq həddindən aşağı səviyyədə yaşayır.

Hans Klüge nəzərə çatdırıb ki, böhran uşaqların təhsilinə, onların psixi sağlamlığına və bütövlükdə rifah səviyyəsinə mənfi təsir göstərib. ÜST nümayəndəsi deyib: "Elmi uğurlar və beynəlxalq əməkdaşlıq sayəsində hazırda bizim sərəncamımızda on müxtəlif vaksın var, daha bir neçə vaksın hazırlanır. Bu, son onillikdə ən böyük elmi uğurlardan biridir".

ÜST-ün Avropa bürosunun rəhbəri vaksininin ədalətli bölgüsünü təmin etməyə çağırır. O, dünyanın bir çox ölkələrinin sakinləri üçün peyvəndlərinin hələ də çatmayan olduğunu vurğulayıb. Bu isə virusun daha çox yayılmasına, pandemiyanın uzanmasına gətirib çıxarır, yeni ştamların əmələ gəlməsinə şərait yaradır.

Hans Klüge bildirib: "Düşündürəm ki, infeksiyanın yeni dalğaları tam lokdaunlar və

digər oxşar tədbirlər tətbiq olunmasını tələb etməyəcək".

Qeyd edək ki, mütəxəssislərin əksəriyyəti hazırkı vəziyyətdə "Omikron"un ağır xəstəliyə səbəb olmaması kimi fikrə qapılaraq ehtiyatsızlığı, qaydalara etinasız yanaşmağı təhlükəli hesab edirlər. Bildirirlər ki, özümü, yaxınlarımızı, eləcə də cəmiyyətimizi bu beladan qorumağın yeganə yolu vaksinasiyadır.

Mətbuata açıqlama verən hepatoloq-infeksiyozist Mərdan Əliyev diqqətə çatdırıb ki, ölkədə vaksın olunanların, eləcə də xəstəliyə yoluxub sağalananların sayının kifayət qədər olması nəzərə alınmalıdır: "Yəni, həm təbii, həm də süni immunizasiya olunanlar çoxdur. Bu isə kollektiv immunitetin formalaşması üçün əhəmiyyətlidir. Bu faktor da karantin müddətinin azaldılmasına səbəb ola bilər. Digər tərəfdən isə bu, "Omikron" variantı ilə əlaqədardır. Həmin ştama yoluxma sürətli olsa da, ağırlaşma halları, adətən, müşahidə edilmir. "Omikron" a yoluxan xəstələrdə infeksiya sürətli yayılsa da, qısa müddətdə sonlanır. Əksər hallarda xəstələr 7-10 gün müddətində sağalır. Aşağıdakılar müəyyən edib ki, "Omikron" ştamı ilə yoluxanlarda xəstəliyin yoluxduruculuq müddəti, adətən, 1-3 gün davam edir, 7 gündən sonra isə xəstə digərlerini ümumiyyətlə yoluxdurmur".

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azerbaycan"

# OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılış kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

- "Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13
- "Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53
- "Kaspi" MMC (012) 432-39-55, (012) 510-82-24
- "Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01
- "Səma-M" MMC (012) 594-09-59
- "Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22
- "Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00
- "City press" MMC (055) 819-09-26

**1 illik**  
124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

**6 aylıq**  
62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

**3 aylıq**  
31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!  
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

## ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

# Ermənistanda hərbi xunta birdəfəlik sıradan çıxarılır

Paşinyanla "Sarkisyan-Koçaryan" koalisiyası arasında siyasi mübarizənin növbəti mərhələsi başlayır

Əvvəlki 1-ci səh.

Qeyd edək ki, Armen Sarkisyan özünün qəribəyüzlü imici ilə keçmiş prezident Serj Sarkisyan tərəfindən ictimaiyyətdə siyasi islahat illüziyasının yaradılması üçün ortaya atılan fikrə olub. Səbiq prezident konstitusiyaya dəyişiklik edərək bütün səlahiyyətləri baş nazirin əlində cəmləşdirib, həmin kürsüdə ölkəni idarə etməyi düşünürdü, Armen Sarkisyan isə nominal prezident kimi ölkənin Qərbi inteqrasiya yolunda olduğunu imitasiya etməli idi. Lakin 2018-ci ildə baş vermiş inqilabla hakimiyyətə gələn Nikol Paşinyan bu planların gerçəkləşməsinə imkan vermədi və baş nazir postunu əldə etdikdən sonra faktiki bütün hakimiyyəti ələ keçirdi. Konstitusiyaya ilə bütün əsas səlahiyyətlər, hətta müharibə və sülh elan etmək səlahiyyətlərinin baş nazirə olması "Sarkisyan-Koçaryan" koalisiyasının bir həmlədə hakimiyyətdən tam kənarlaşdırılması ilə nəticələndi.

1996-cı il noyabrın 8-dən 1997-ci il fevralın 28-dək Ermənistanın baş naziri olmuş Armen Sarkisyanın Britaniya vətəndaşı olması da maraqlı məqamlardan biridir. 2002-ci ildə Britaniyanın Uels bölgəsində 4/451/865 sayılı qeydiyyət sənədi ilə rəsmi qeydiyyatı alınmış "Eurasia House International" fondunun təsisçisi və baş direktoru olan Armen Sarkisyan Britaniya DİN-dəki sənədlərə görə 2014-cü ilədək Britaniya vətəndaşı olub. Halbuki Ermənistanın mövcud qanunvericiliyinə görə, dövlət başçısı postuna iddialı və ya namizəd şəxs son 6 ildə yalnız Ermənistan ərazisində yaşamaqlıdır. Lakin nədənsə Ermənistanda bu məqama həmin vaxt diqqət yetirilməyib. Halbuki 2011-2014-cü illərdə Armen Sarkisyanın bütün sənədlərində yaşayış yeri kimi Britaniya, "vətəndaşlıq" qrafasında isə "Britaniya vətəndaşı" göstərilib. Bu səbəbdən də Ermənistan və Britaniya vətəndaşı olan Armen Sarkisyan ilə Ermənistan qanunlarına görə ölkə prezidenti seçilə bilməzdi. Amma səbiq prezident Serj Sarkisyanın maraqlarına cavab verdiyi üçün bu fakt ümumiyyətlə nəzərə alınmayıb.

Armen Sarkisyan nə qədər özünü heç bir siyasi qütbə bağlı olmayan biri kimi göstərməyə çalışsa da, faktiki olaraq "Koçaryan-Sarkisyan" koalisiyasının fəal üzvü olub və prezidentlik müddətində əsas məqsədi Paşinyan rejiminin hakimiyyətdən uzaqlaşdırılması idi. Bunun aydın nümunəsi 44 günlük müharibədən sonra ölkədə yaranmış

siyasi böhranın həlli məqsədilə Armen Sarkisyanın bir-birinə qarşı duran siyasi qüvvələr arasında vasitəçi qismində çıxış edərək, özünün siyasi çəkisini artırmağa çalışması və ardınca Paşinyanın istefasını tələb etməsi idi. Nikol Paşinyanın hakimiyyətə qarşı çıxmış qərarına rəisi Onik Qasparyanın tutduğu vəzifədən azad olunması ilə bağlı qərarını təsdiq etməklə də Armen Sarkisyanın əsl siyasi mövqeyi ortaya çıxmışdı.

Lakin fərqli düşüncələr də var. Belə ki, Ermənistanın "Respublika" partiyasının sədr müavini, keçmiş təhsil və elm naziri Armen Aşotyan prezidentin istefaya gətirilməsi ilə Nikol Paşinyana kömək etmiş olduğunu düşünür. O qeyd edib ki, Sarkisyanın yalanlar üzərində və zəif bir şəkildə vəzifədə qaldığı kimi ələ belə yalancı və zəif açıqlama ilə də istefa verdi: "Ermənistanın başı üzərində hərlənən buludlarla birlikdə xarici aləmdən yeni güclü tufan gələcək ki, Armen Sarkisyan da belə bir ərəfədə aradan çıxmağa qərar verdi".

Belə bir vəziyyətdə ölkənin ciddi ictimai-siyasi böhran yaşadığını anlamaq mümkün deyil.

Elçin CƏFƏROV, "Azerbaycan"

"ALFA-SS" MMC-yə məxsus 01 mart 2016-cı il tarixli qeydiyyat nömrəsi isn/I-547/2016 olan (N: 088844, VÖEN: 5600201431) lisenziya və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

## Dünya gündəmi

# Burkina Fasoda hərbi çevriliş olub

Hökumət və parlament buraxılıb, sərhədlər bağlanıb



Rok Kaboren devrilməsindən əvvəl özünün "Twitter" səhifəsində iki məlumat dərc etməyə macal tapıb. Sonuncu məlumatda prezident silah götürənləri xalqın maraqları naminə könüllü tərkislah olmağa çağırıb.

## Çevrilişə Pol-Anri Sandaoqo Damiba rəhbərlik edib

Bazar günü üsyançı əsgərlər hərbi rəhbərliyin istefasını və islamçılarla mü-



barizəyə əlavə vəsaitin ayrılmasını tələb ediblər.

Hərbiçilərin bəyanatında ölkədə təhlükəsizliklə bağlı vəziyyətin pisləşməsi və Prezident Kaborenin millət təhdidlər qarşısında birləşdirə bilməməsi qeyd olunub.

Bu proklamasiya əvvəllər tanınmayan Qorunma və bərpə uğrunda vətənpərvərlik hərəkatı (MPSR) adından nəşr edilib. "Ördünün bütün hissələrini əhatə edən MPSR bu gündən etibarən Prezident Kaboreni devirməyə qərar verir", - deyir bəyanatda bildirilib.

Bu bəyanat uzun illər silahlı islamçılarla mübarizə təcrübəsi olan yüksək rütbəli hərbi, podpolkovnik Pol-Anri Sandaoqo Damiba tərəfindən imzalanıb. Hərbi çevrilişə məhz Damibanın rəhbərlik etdiyi güman olunur.

## Burkina Faso: əsas faktlar

Keçmiş fransız müstəmləkəsi olan Burkina-Faso (1984-cü ilə qədər Yuxarı Volta) 1960-cı ildə müstəqillik əldə etdikdən sonra siyasi qeyri-sabitliyi ilə fərqlənib və bir neçə çevriliş yaşayıb. Hər iki yerli dildən tərcümədə "vicdanlı insanların vətəni" mənasını verən Burkina Faso adı inqilabi yol seçmiş və 1983-cü ildə hakimiyyətə gəlmiş, lakin artıq 1987-ci ildə devrilməyə və qətlə yetirilməsi zabit Tomas Sankara tərəfindən seçilib.

2015-ci ildən bu yana ölkə qonşu Maliden oraya gələn islamçı döyüşçülərlə müharibə aparır. Bu müharibə ölkəyə gəlir verən turizm sənayesini sarsıdıb və hərbiçilərin narazılığına səbəb olub. Onların fikrincə, hakimiyyət orqanları müvəffəqiyyətli döyüş əməliyyatları aparmaq üçün hərbiçilərə kifayət qədər vəsait ayırmayıb.



Son məlumata əsasən, Afrika İttifaqı və Qərbi Afrika Ölkələrinin İttisadi Birliyi (EKOVA) Burkina Fasoda baş vermiş hərbi çevrilişi pisləyib. EKOVA Prezident Rok Kaborenin təhlükəsizliyi üçün məsuliyyəti hərbiçilərin üzərinə qoyub.

Rizvan HİLALOĞLU, "Azerbaycan"

"AZƏRBAYCAN" qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

## ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bəxtiyar Sadiqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayilov Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədova əzizi

**NADİR ƏSƏDOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektivi Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədova əzizi

**NADİR ƏSƏDOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Təhlükəsizlik Xidmətinin kollektivi

**TƏRLAN QƏDİROVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Mühəndislik Universitetinin (BMU) rektoru, professor Havar Məmmədov və BMU Həmkarlar İttifaqı Komitəsi universitetin Mexanika mühəndisliyi kafedrasının dosenti

**XANLAR BAĞIROVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə və idarənin kollektivi QMİ sədrinin müşaviri

**XANLAR SƏLİMXANOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Mühəndislik Universitetinin rəhbərliyi və kollektivi universitetin Maliyyə-təsərrüfat işləri üzrə prorektor

**ELÇİN ZEYNALOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

**BAŞ REDAKTOR**  
**Bəxtiyar SADIQOV**

**Ünvan**  
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, 11 mərtəbə  
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az azrklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az

**Telefonlar**  
Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəsiblik - 539-59-33

**Qeydiyyat nömrəsi 1**  
"Azerbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmis, "Azerbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sۆylünlənrlərlə barabər, dərç üçün gōndərillən digər yazılardakı fikirlər dər Azərbaycan dōvlətlinin mōnəfeyinə uyğun gōlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

**Gündəlik qəzet**  
Tiraj 5034  
Sifariş 216  
Qiyməti 40 qəpik